

MARTINSKÉ NOVINY

OFICIÁLNY SPRAVODAJCA MESTA MARTIN

4/2023

11. apríl 2023, IV. ročník

Kraslice od školákov vyzdobili naše mesto

strana 11

Foto: archív mesta Martin

www.martinskenoviny.sk

Martinské noviny

Poslanci na návrh radnice znižili poplatok za mestské jasličky

Za jedno dieťa zaplatia rodičia 350 eur,
za druhé 175. Zabezpečená je celodenná
starostlivosť, od 6. do 17. h.

strana 3

Dopravnú situáciu v Turci majú zlepšiť viaceré projekty

Konečne opravia rozbité železničné
priestavky v Martine, na úpravy
križovatky pod Bystrickou čoskoro
vyberú zhotoviteľa.

strany 8 a 9

www.martin.sk

Martin - oficiálna stránka

Najbližšie k zatepleniu by mohla byť „Kronerka“ na Ľadovni

Mesto chce na zvýšenie energetickej účinnosti takmer 50 rokov starej školy získať peniaze z Envirofondu.

Je to už viac ako 12 rokov, keď mesto Martin úspešne zavrášilo projekt Energetická škola a v rámci neho zrenovovalo tri školské objekty – dnešnú ZŠ s MŠ na Hurbanovej ulici v Košútoch, ZŠ na Ulici Nade Hejnej v Jahodníkoch a ZŠ Alexandra Dubčeka na Severe. Stálo to 3,5 milióna eur a podstatnú časť financií získala radnica z eurofondov.

Rekonštrukcia budov zahŕňala zateplenie obvodových plášťov, zateplenie striech, výmenu okien a presklených dverí, inštalované bolo hydraulické vyregulovanie kúrenia. Všetky tieto investície výraznou mierou prispeli k zníženiu energetickej náročnosti prevádzky objektov škôl.

Ďalšou na rade v komplexnej rekonštrukcii by mohla byť ZŠ Jozefa Kronera (predtým Čapajevova), ktorá bola vybudovaná v polovici sedemdesiatych rokov 20. storočia v rámci komplexnej bytovej výstavby sídliska Ľadoveň I. Tepelno-technický posudok, ktorý si mesto dalo zhotoviť, potvrdil, že objekt ZŠ na Ulici J. Kronera nevyhovuje energetickým kritériám príslušných noriem. Na základe vypočítaných strát bolo navrhnuté:

ZŠ na Ul. Jozefa Kronera, vybudovaná bola v sedemdesiatych rokoch minulého storočia.
Foto: archív školy

dodatočné zateplenie obvodového plášťa, zateplenie a oprava strechy a zaizolovanie základových pásov.

V hre je 400-tisíc eur

Podstatnú časť financií, až 400-tisíc eur, by mohlo mesto získať z Environmentálneho fondu, ktorý začiatkom roka vypísal výzvu na zvýšenie energetickej účinnosti existujúcich verejných budov. Mesto by sa na projekte podieľalo 5-percentnou spoluúčasťou, čo predstavuje viac ako 21-tisíc eur, a zároveň by projekt ešte dofinancovalo z vlastného rozpočtu sumou cca 62 609 eur. Na marcovom zasadnutí poslanci príslušnej žiadosti o dotáciu schválili 24 hlasmi.

V rozprave k tejto téme poslankyňa Marína Gallová uviedla, že ak mesto uspeje s projektom, bolo by rozumné, aby sa potom pristúpilo aj k rekonštrukcii školskej jedálne, ktorá je prídružená k hlavnej budove. „Malo by sa to riešiť v jednom balíku,“ podotkla.

Malo sa ísť cez inú výzvu?

Poslankyňa Martina Antošová v diskusii okrem iného uviedla, že sa dalo nájsť aj ekonomicky efektívnejšie riešenie pri využití inej výzvy, ktorú bude ponúkať Operačný program Slovenska.

Faktom je, čo odznelo aj v pléne zastupiteľstva, že v Martine máme ešte veľa školských budov, ktoré treba zatepľovať, a na uvedený operačný program bude mesto viacerými projektmi reflektovať. Viceprimátor Stanislav Thomka v súvislosti so školskými objektmi napríklad spomenul projekt rekonštrukcie ZŠ s MŠ na Dolinského ulici v Priekope, ktorý už bol v minulosti vypracovaný.

Roman Kopka

Školy majú šancu na modernizáciu, pomôcť majú eurofondy

Energetická kríza nám nastavila zrkadlo, máme čo vylepšovať.

Napriek tomu, že sa len v rokoch 2019 – 2022 do mestských materských a základných škôl v Martine investovalo vyše 1,3 milióna eur, či už z tzv. havarijného fondu, alebo z bežných, resp. kapitálových výdavkov, stále je čo v našich školských zariadeniach vylepšovať. Potvrdila to aj nedávna obhliadka mestských škôl, ktorá bola zameraná na aktualizáciu dôležitých údajov. Tie majú po vyhodnotení radnici napomôcť pri tvorbe metodiky investičných zámerov do školských zariadení, ktorých zriaďovateľom je mesto Martin.

„Zisťovali sme technický stav škôl, striech, možnosť realizácie obnoviteľných zdrojov energie, energetickej náročnosti, stav telocviční i škol-

ských areálov a vybavenosť učební. Naším cieľom nie je riešiť len havarijné stavy, ale spustiť proces celkovej modernizácie škôl. Samozrejme, a to chceme využiť predovšetkým eurofondy alebo plán obnovy. Výziev v tejto oblasti by malo byť viac a mesto musí byť na ne pripravené. Verím, že v najbližších rokoch dokážeme zrealizovať čo najviac požiadaviek a zmodernizovať naše školy,“ povedal Adam Žilák, viceprimátor mesta Martin, ktorý spolu s hlavným inžinierom mesta, vedúcou oddelenia školstva a aj projektového oddelenia obhliadku škôl absolvoval.

Riaditelia škôl záujem mesta o celkovú modernizáciu vítajú, no ako povedal pre TV Turiec Jozef Krížo zo ZŠ na Mudroňovej ulici, ide zatiaľ len o prvý krok, dôležitejšie je potom samotné uskutočnenie zámerov. **(KP)**

V ZŠ na Ul. Nade Hejnej v Jahodníkoch.
Foto: Roman Kopka

Mestské jasličky už patria k najlacnejším v meste

Rodičia môžu využiť aj príspevok na starostlivosť o dieťa. Jeho maximálna výška je 280 eur a poskytuje ho aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Martine.

V minulosti boli detské jasle v každom meste samozrejmosťou, no aj vplyvom predĺženia materskej dovolenky na tri roky, ale i čoraz väčšími finančnými nákladmi sa postupne rušili. Čas ukázal, že zariadenia tohto typu mladým rodičom s deťmi do troch rokov chýbajú.

Nemálo mamičiek sa z rôznych dôvodov, ekonomicko-sociálnych, ale i kariérnych, muselo vrátiť do práce a hľadali možnosti, kto a kde by sa o ich dieťaťko postaral. Tieto služby postupne ponúkali najmä súkromné zariadenia, ale mestské jasle v Martine chýbali. Aj preto mesto

Mestské jasličky majú kapacitu pre 20 detí. V zariadení sa poskytuje celodenná starostlivosť od 6. do 17. h.
Foto: archív mesta Martin

Martin, keď prišla možnosť, siahlo po výzve z európskych fondov a pustilo sa do rekonštrukcie niekdajšej škôlky v Záturčí, ktorej objekt sa rôznymi stavebnými úpravami postupne premenil na jasle s kapacitou pre 20 detí od 1 do 3 rokov.

Detské jasličky Martinko boli otvorené v priebehu januára a rodičia do nich zatiaľ zapísali len

PRÍSPEVOK NA STAROSTLIVOSŤ O DIEŤA

Pracujúci alebo študujúci rodič môže štát požiadať o príspevok na starostlivosť o dieťa, ktorý v prípade umiestnenia dieťaťa do jaslí môže dosiahnuť až výšku 280 eur.

Nárok na príspevok na starostlivosť o dieťa si uplatňuje oprávnená osoba podaním písomnej žiadosti na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny príslušnom podľa miesta jej trvalého pobytu.

Nárok na príspevok si oprávnená osoba môže uplatniť aj žiadosťou podanou elektronickými prostriedkami a podpísanou zaručeným elektronickým podpisom oprávnenej osoby.

Žiadosť o príspevok pri narodení dieťaťa potvrdzuje úrad práce, sociálnych vecí a rodiny podľa miesta trvalého pobytu alebo prechodného pobytu oprávnenej osoby.

ZDROJ: MPSVR

tri deti. Mesačný poplatok s celodennou starostlivosťou bol na začiatku stanovený na 430 eur (bez stravy), avšak jednomyselným rozhodnutím mestského zastupiteľstva pri prerokovávaní príslušného všeobecného-záväzného nariadenia bol znížený na 350 eur. Poplatok pre druhé dieťa z rodiny bol stanovený na 175 eur.

Nové sadzby budú platiť od polovice apríla, keď uplynie 15-dňová lehota od ich zverejnenia na úradnej tabuli mesta.

„Týmto zníženými poplatkami by mestské jasličky patrili k najlacnejším v meste. Nie je našou filozofiou na takejto službe zarábať či vytvárať zisk, prioritou je, aby jasle pomáhali mladým rodinám s deťmi, ktoré to potrebujú. O to viac som rád, že si náš návrh na zníženie poplatkov naprieč politickým spektrom osvojilo aj mestské zastupiteľstvo. Naše jasličky sú otvorené len pár týždňov, potrebujú sa dostať do povedomia občanov. Urobíme všetko preto, aby sme postupne kapacitu pre 20 detí zaplnili,“ myslí si Ján Danko, primátor Martina.

Roman Kopka

Mesto viac prispeje na rozvoz obedov pre seniorov

Poplatok klienta za dovoz obeda sa nemení, ostáva na úrovni 35 centov za jeden obed.

Obedy pre chorých či na pomoc odkázaných seniorov do ich domácnosti dováža od 1. apríla tohto roku Sociálny podnik mesta Martin. Na tento účel zakúpil štyri vozidlá, z toho jedno je na elektrický pohon.

Nahradiť tak neziskovú organizáciu Medik-M, ktorá mestu Martin k 31. marcu vypovedala zmluvu, keďže nebola naplnená jej požiadavka

zvýšiť príspevok na rozvoz jedného obeda z 55 centov na 80 centov.

Poslanci na marcovom rokovaní mestského zastupiteľstva napokon príspevok zvýšili na 75 centov/obed, avšak, čo je podstatné, pre klientov sa nič nemení, naďalej budú platiť za dovoz jedného obeda 35 centov. V praxi to znamená, že sumou 40 centov/obed prispeje na rozvoz mesto Martin, čo je o 20 centov viac, ako to bolo doteraz.

V roku 2022 sa rozviezlo 57 864 obedov, za čo radnica aj spolu s príspevkami od klientov zapla-

tila 31 825 eur, v tomto roku sa to po zvýšení príspevku od mesta odhaduje na takmer 44-tisíc eur.

Nového poskytovateľa tejto služby vybralo mesto priamym rokovacím konaním, keďže do verejného obstarávania, ktoré bolo dvakrát vypísané, sa nikto neprihlásil.

O dovoz obedov, keďže každým rokom stúpa počet seniorov so zhoršeným zdravotným stavom, je pomerne veľký záujem a tvorí sa aj poradovník. No Katarína Fučelová, vedúca odboru sociálnej starostlivosti MsÚ Martin, poslancov uistila, že mesto hľadá rôzne možnosti, aj formou zapájania sa do rôznych výziev, aby vyhovelo čo najväčšiemu počtu žiadateľov o túto službu. **(KP)**

STRUČNE

■ **Pokračuje jarná očista.** Mesto Martin v spolupráci s Brantner Fatra začalo koncom marca s jarnou očistou mesta. Ľudia a mechanizmy sa sústreďujú najmä na strojnú očistu ciest i chodníkov a aj zber lístia, a to postupne po mestských častiach. Martinčania môžu rátať s tradičným rozmiestnením veľkokapacitných kontajnerov na odpad z domácností. Harmonogram je uverejnený v aktualitách na webovej stránke: martin.sk. S jarnou očistou začala aj Slovenská správa ciest, ktorá má napríklad pod svojou správou aj mestský okruh.

■ **Trestné oznámenie z radnice.** Vzhľadom na množstvo zavádzajúcich a nepravdivých informácií v súvislosti s prebiehajúcim verejným obstarávaním na poskytovanie komunálnych služieb mesto Martin podáva trestné oznámenie o podozrení zo spáchania trestného činu.

„Po zverejnení riadne vypracovaných podkladov sa na verejnosti objavili zavádzajúce vyjadrenia a informácie, ktorých cieľom bolo účelovo a manipulatívne poškodiť dobré meno mesta Martin, jeho zamestnancov a volených zástupcov,“ píše sa okrem iného v tlačovej správe.

Na druhej strane, podnet na prešetrenie uvedeného verejného obstarávania podal na Úrad verejného obstarávania poslanec Milan Ftorek, ktorý videl problém v stanovení podmienok súťaže. Pod podnet sa okrem neho podpísalo ďalších desať poslancov a poslankyň z klubov Reštart Martin, Skúsme to inak a aj nezariadení poslanci. Mestské zastupiteľstvo, ktoré sa konalo 30. marca, prijalo uznesenie, že berie na vedomie petíciu občanov za transparentnenie verejného obstarávania na zabezpečenie komunálnych služieb, ktorú podpísalo 288 signatárov. Za tento návrh hlasovalo 11 poslancov z 18 prezentovaných. **(KP)**

Ďalšia zmena v poslaneckých laviciach

Mandát mestského poslanca prekvapujúco položil kandidát na primátora Martin Kalnický.

Poslanec Martin Kalnický, ktorý zastával aj funkciu predsedu výboru mestskej časti Ľadoveň-Jahodníky-Tomčany, na záver marcového rokovania mestského zastupiteľstva oznámil, že sa z osobných dôvodov vzdáva k 3. aprílu 2023 mandátu poslanca. Za spoluprácu sa poďakoval zástupcom minulých i terajšieho vedenia mesta, rovnako tak poslancom a poslankyniam, pracovníkom mestského úradu a v neposlednom rade i občanom mesta.

Martin Kalnický v októbrových voľbách získal vo volebnom obvode Ľadoveň-Jahodníky-Tomčany 1 827 hlasov, najviac zo všetkých kandidátov v tejto mestskej časti. Kandidoval aj na primátora mesta Martin, od voličov dostal 2 954

Martin Kalnický
Foto: archív MK

hlasov, čo predstavovalo 17,86 percenta. Stačilo to na 4. pozíciu.

Na uvoľnený mandát s veľkou pravdepodobnosťou nastúpi po zložení poslaneckého sľubu Andrej Rodák, ktorý bol druhým náhradníkom. Kandidoval za koalíciu Skúsme to inak, SaS a OKS.

Roman Kopka

K atletickej dráhe treba aj tribúnu

Mesto chce pokračovať v druhej etape výstavby atletického štadióna pod slimákom.

Mesto Martin sa s projektom výstavby tribúny na atletickom štadióne pre 520 ľudí, ktorej súčasťou budú aj šatne, klubové a skladové priestory i sociálne zariadenia, ale aj prístupové

vé komunikácie, uchádza o finančné prostriedky z Fondu na podporu športu.

Príslušnú žiadosť schválilo mestské zastupiteľstvo. Náklady na I. etapu výstavby tribúny so zázemím pre športovcov sa odhadujú na 2 112 587 eur, mesto od fondu požaduje niečo viac ako milión eur.

Fond na podporu športu od svojho vzniku podporil v Martine dostavbu tréningovej hokejovej haly a aj budovu so zázemím na futbalovom ihrisku a prístupové komunikácie v Športoparku Pltníky. **(KP)**

MESTO MARTIN A SPRÁVA ŠPORTOVÝCH ZARIADENÍ MESTA MARTIN 19. ROČNÍK
VÁS POZÝVAJÚ NA

MCORŠ 2023

MARTINSKÚ CELOROČNÚ OLYMPIÁDU REKREAČNÝCH ŠPORTOVCOV

2. KOLO - BEŽECKÉ PRETEKY

sobota 22. 4. 2023 8:30 h - prezentácia
9:30 h - štart

ATLETICKÝ AREÁL, VÝCHODNÁ UL., MARTIN

Katégorie a trať: rozpis vekových kategórií a dĺžky traťi nájdete na www.martin.sk
Ceny: ocenení budú prví traja v každej kategórii
Občerstvenie: zabezpečené
Vstup: zdarma

ORGANIZÁTORI:

MARTIN

kontakt: Ing. Miriam Vaško
vasko@martin.sk
+421 908 920 938

ZBER OSOBNÝCH ÚDAJOV PRI REGISTRÁCIÍ A FOTODOKUMENTÁCIÍ Z PRETEKOV SA VYKONÁVAJÚ ZA ÚČELOM SPRACOVANIA A ZVEREJŇOVANIA VÝSLEDKOV MCORŠ. V PRÍPADE, ŽE NECHCETE, ABY VAŠE ÚDAJE A FOTOGRAFIE BOLI ZVEREJŇENÉ, OZNÁMTE VOPRED.

U primátora riešia ľudia aj osobné záležitosti či susedské vzťahy

Mnohí občania sa prídu v rámci dňa otvorených dverí poradiť, upozorniť na problémy, opýtať na riešenia.

Je to už pravidlo, že prvý pondelok v mesiaci sa v čase od 12. do 14. h otvárajú dvere kancelárie primátora Martina pre verejnosť. Mnohí ľudia aj túto možnosť využívajú a na stretnutie s Jánom Dankom prídu. „Samozrejme, občania majú dvere otvorené aj mimo tohto termínu, no tento má výhodu v tom, že sa nemusia dopredu ohlásiť a dohadovať si stretnutie, stačí len jednoducho prísť. Ľudia prichádzajú s rôznymi témami, aj osobnými. Niektorí sa prídu opýtať na možnosť zamestnania, ďalší potrebuje riešiť bytový problém, iných zas trápia susedské vzťahy. Často s občanmi riešime poriadok a čistotu v meste, stav ciest a chodníkov, parkovanie, starostlivosť o zeleň, žiadosti na výruby stromov. Dostávam aj otázky k MHD, k investíciám v meste, k dotáciám na rôzne činnosti. Mnohé si vysvetlíme hneď, no niektoré podnety je nutné riešiť či už s jednotlivými oddeleniami mestského úradu, alebo s vý-

Prvý pondelok v mesiaci sa v čase od 12. do 14. h otvárajú dvere kancelárie primátora Martina pre verejnosť.
Foto: Roman Kopka

bormi mestských častí,” vysvetľoval Ján Danko.

Ľudia však prichádzajú aj s rôznymi pozvánkami, informujú primátora o chystaných akciách a podujatiach, ktoré pripravujú.

Napríklad, na marcový deň otvorených dverí prišli dvaja študenti Jesseniovej lekárskej fakulty

s tým, že už finišujú s prípravami na 25. ročník hokejbalového turnaja Martinský fonendoskop, ktorý sa uskutoční 14. a 15. apríla. Informovali sa aj na možnosť poskytnutia dotácie na toto podujatie.

Alena Stančíková z Košút si otázky pre primátora napísala aj na papier. „Dali sme ich dohromady aj s kolegyňami z nášho senior klubu. Prišla som sa opýtať, či sa neuvažuje o výstavbe lávky cez rieku Turiec za Tulipom, ktorá by prepojila obchodné centrá. Trápi nás aj zlý stav cesty pri bývalom závode ZTS či chodníkov na Robotníckej ulici. Otvorili sme aj otázku zastávky MHD pri vrútockej železničnej stanici, nepáči sa nám ani to, ako ošarpane už roky vyzerá Detský domov v Martine na Hviezdoslavovej ulici. Potešilo ma, že niektoré veci sa riešia, no žiaľ, nie všetky riešenia sú v kompetencii mesta.”

V apríli sa u primátora riešil okrem iného nepovolený výrub stromu v Priekope, finančná podpora pre športový klub, ale aj blížiaci sa Deň narcisov, ktorý tento rok pripadne na 20. apríla.

„Cením si tieto stretnutia s občanmi, často mi ponúknu iný pohľad na vec a mnohé ich názory mi pomáhajú pri rozhodovaní. Nie všetko vyriešime hneď a niekedy sa možno aj v niečom nezhodneme, no vždy je lepšie osobne diskutovať, ako si zanechávať odkazy na sociálnych sieťach,” podotkol Ján Danko, primátor mesta Martin.

Roman Kopka

VEĽKÁ JARNÁ OČISTA MESTA MARTIN

22. APRÍLA 2023 (SOBOTA)
SO ZAČIATKOM OD 10:00 H

JARNÉ OČISTY V MESTSKÝCH ČASTIACH SA BUDÚ KONAŤ PRI PRÍLEŽITOSTI DŇA
ZEME V SPOLUPRÁCI S VÝBORMI MESTSKÝCH ČASTÍ, URBÁROM PRIEKOPA
A SLOVENSKÝM RYBÁRSKYM ZVÄZOM MO LADOVEŇ

STRED - stretne sa pri schodoch k Slovenskému národnému múzeu

KOŠÚTY - lokality budú spresnené a na záver sa stretne pri kotlíkovej dobrote

SEVER - stretne sa na konci Východnej ulice pri ZŠ Tomáša Zanovita

LADOVEŇ - JAHODNÍKY - TOMČANY - stretne sa pri prameni Medokýš a výbornom kotlíkovom guláši

PODHÁJ - STRÁNE - stretne sa pri Športovej hale na Podháj

PRIEKOPA - stretne sa pri Autocampingu Turiec

**SKRÁŠLIME SPOLOČNE
NAŠE MESTO!**

MARTIN

**MESTO PRE VÁS ZABEZPEČÍ:
MALÉ OBČERSTVENIE, RUKAVICE,
VRECIA A ODVOZ ODPADU**

Zastupiteľstvo rokovalo v marci o personálnych otázkach, bola to horúca téma

V programe marcového zasadnutia mestského zastupiteľstva boli na pretrase aj personálne otázky, ktoré priniesli miestami až búrlivú diskusiu. V rámci nej padali aj ostrejšie výrazy, okrem vecnej kritiky sa nie raz objavila aj osobná, čo so sebou prinieslo aj rôzne negatívne emócie.

Na začiatok sa vráťme o pár mesiacov späť. Príjeme si, že po októbrových voľbách mestské zastupiteľstvo, v rámci ktorého sa sformovali štyri poslancové kluby, na ustanovujúcom zasadnutí 15. novembra rozhodlo o zriadení jedenástich odborných komisií a zvolilo aj ich predsedov.

Napriek tomu, že do funkcií predsedov navrhoval svojich kandidátov aj vtedy druhý najpočetnejší klub Pre Martin (v tom čase mal 8 členov), ani jeden z nich vo verejnej voľbe neuspel, rovnako tak za kratší koniec ťahali kandidáti na predsedov, ktorých navrhoval klub Spoločný cieľ.

Naopak, väčšinu hlasov získali zväčša kandidáti poslancových klubov Skúsme to inak (v tom čase najsilnejšieho) a Reštartu Martin (dvaja z troch nemali protikandidátov, pozn. red.). Argumentovalo sa predovšetkým odbornosťou kandidátov, viacerí sa aj osobne predstavili, resp. preberali sa ich pracovné životopisy. Politika v tom vraj nebola.

Keď dvaja robia to isté, nie je to vraj to isté

Po pár mesiacoch sa politické pomery v zastupiteľstve zmenili. Klub Skúsme to inak miesto pôvodných desiatich členov má momentálne šesť. Sformovala sa nová väčšina, ktorá prišla s návrhmi na odvolanie piatich predsedov komisií a zvolenie nových. Riešili sa aj ďalšie personálne otázky, ktoré napríklad priniesli zmeny v orgánoch spoločností založených alebo zriadených mestom Martin.

Nezaradený poslanec Jozef Petráš kritizoval procedúru týchto návrhov, ktoré sa na stôl poslancov dostali až ráno v deň rokovania. Za netransparentné považuje aj to, že návrhy vznikli za zatvorenými dverami a nerokovalo sa o nich so všetkými klubmi, sú jednofarebné. Podľa neho išlo o politické rozhodnutie, nie o odborné, prijaté v rozpore s verejným záujmom. Neskôr v otvorenom liste vyzval primátora mesta, aby príslušné uznesenia nepodpísal.

Poslanec Milan Ftorek (Reštart Martin) vo svojom vystúpení okrem iného podotkol, že „tieto výmeny sú neodôvodnené“, komisie podľa neho

pracovali objektívne a je mu ľúto najmä odborníkov z radov neposlancov, ktorí sa dali nahovoriť na túto prácu. Myslí si, že pracovali koncepčne a tomu je vraj teraz koniec. To už narážal aj na skutočnosť, keď novozvolení predsedovia prišli s návrhom na odvolanie niektorých členov komisií a s návrhom na zvolenie nových. Táto procedúra sa nepozdávala poslancovi Jurajovi Stahlovi (Skúsme to inak), problém videl v tom, že noví predsedovia ešte nemohli navrhovať zmeny v komisiách, keďže ich mandát nadobudol účinnosť až 4. apríla. A o zmenách v komisiách sa podľa rokovacieho poriadku rozhoduje na návrh predsedov komisií, pričom tí pôvodní mali v čase rokovania ešte stále platný mandát. Primátor Ján Danko reagoval, že ide o závažnú pripomienku, a ak došlo k pochybeniu, tak príslušné uznesenie nepodpíše.

Michal Uherčík (Skúsme to inak) aj v kontexte navrhovaných zmien v orgánoch spoločností, ktoré boli založené alebo zriadené mestom, povedal, že všetci, ktorí za ne hlasovali, berú na seba absolútnu zodpovednosť za všetko, čo sa v meste udeje. Dodal aj to, že je zvedavý, ako bude obhajovaný záujem mesta v týchto spoločnostiach.

Odbornosť sa vraj vníma subjektívne

Nezaradený poslanec Marek Belák smerom k novozvoleným poslancom i neposlancom povedal, že nech skúsia dokázať, že budú lepší ako ich predchodcovia, bude im držať aj palce, hoci k niektorým nomináciám je aj skeptický. Hovoril o politickom rozhodnutí, nad ktorým netreba až tak zúfať.

Poslanec Tomáš Zanolit (Pre Martin) konštatoval, že predsedovia i členovia komisií boli demokraticky zvolení v novembri minulého roka a demokraticky sa o zmenách rozhodovalo aj teraz.

Poslanec Bruno Horecký (Pre Martin) na margo tak často diskutovanej odbornosti podotkol, že sa vníma veľmi subjektívne a podľa toho, kto je kým navrhovaný. Martin Hudec (Pre Martin) v tejto súvislosti pripomenul, že časť poslancov

nebola predchádzajúcou väčšinou zaradená ani do žiadnych komisií.

Veľa sa hovorilo aj o tzv. trafikách, miestnych i celoslovenských, o spreneverení sa volebným programom a podobne. Kritika smerovala aj k poslankyniam a poslancovi, ktorí opustili zoskupenie, za ktoré kandidovali vo voľbách. Tí príspevkom na sociálnej sieti, pod ktorý sa podpísali Marcela Amchová, Marcela Balošáková, Marína Gallová a Adam Žilák, okrem iného argumentovali tým, že z klubu Skúsme to inak odišli nie preto, že by sa im zmenilo vnútorné nastavenie, presvedčenie alebo kompas slušnosti. Dôvodom bola podľa ich slov politika neustáleho osočovania, častého zavádzania, používanie účelových polopráv a kontinuálna nekonštruktívna kritika.

Roman Kopka

ZMENY NA POSTOCH PREDSEDOV KOMISIÍ

- **Ekonomická komisia:** odvolaný M. Uherčík, zvolený S. Thomka.
- **Komisia školstva, vzdelávania a mládeže:** odvolaný A. Rodák, zvolená M. Balošáková.
- **Komisia životného prostredia, verejného poriadku a požiarnej ochrany:** odvolaná V. Gajdošová Ladňáková, zvolená D. Žigová.
- **Komisia regionálneho rozvoja a cestovného ruchu:** odvolaný J. Stahl, zvolený J. Krištoffy.
- **Komisia dopravy:** odvolaný Marek Bičan, zvolený Martin Hudec.

ZVOLENÍ ZÁSTUPCOVIA MESTA V ŠTATUTÁRNÝCH A KONTROLNÝCH ORGÁNOCH

- **Turiec, a. s.:** Predstavenstvo: M. Cingel, P. Gavorník. Dozorná rada: Z. Badová, P. Török, J. Krištoffy.
- **Turčianska vodárenská spoločnosť:** Predstavenstvo: J. Krištoffy. Dozorná rada: T. Červeňová, M. Amchová, T. Zanolit.
- **RETAS, a. s.:** Predstavenstvo: Z. Badová. Dozorná rada: M. Matejička, P. Török.
- **STEFE Martin, a. s.:** Predstavenstvo: D. Žigová. Dozorná rada: M. Balošáková, M. Matejička, Ľ. Vaňko, L. Hrivnák Klocová.
- **Dopravný podnik mesta Martin:** Dozorná rada: A. Žilák, M. Lechan.
- **Sociálny podnik:** Dozorná rada: S. Thomka.
- **Televízia Turiec, s. r. o.:** Dozorná rada: M. Hudec, M. Balošáková, L. Hrivnák Klocová.
- **Matra, n. o.:** Správna rada: D. Žigová, M. Amchová, M. Balošáková, Z. Badová, J. Krištoffy. Dozorná rada: S. Thomka, M. Lechan, M. Matejička.

Martin je síce zelený, no verejný priestor v meste môže byť oveľa krajší a pre prírodu užitočnejší

Časť poslancov založila environmentálnu pracovnú skupinu, bude kooperovať s radnicou i s ľuďmi v mestských častiach.

Zlepšovať životné prostredie a klímu v meste, vytvárať zdravšie i esteticky príjemné prostredie, rôznymi ekologickými spôsobmi kultivovať verejný priestor v Martine a aj prispieť k edukácii obyvateľov je cieľom environmentálnej pracovnej skupiny, ktorá vzniká z iniciatívy časti poslaneckého zboru. V rámci samospráv to nie je žiadna novinka, pracovné skupiny rôzneho zamerania majú v Bratislave, Ružomberku alebo vo Vranove nad Topľou.

„Naša úloha by mala byť predovšetkým podporná, pričom chceme úzko spolupracovať nielen s vedením martinskej radnice, ale aj s odbornými zložkami, ako je napríklad Útvar hlavného architekta mesta a s projektovým oddelením mestského úradu,“ vysvetľuje poslankyňa Marcela Balošáková.

Okrem nej sú členmi skupiny viceprimátor Stanislav Thomka, poslanci a poslankyne Marcela Amchová, Zuzana Badová, Dana Žigová, Michal Matejička, Martin Hudec a Katarína Grajciarová, riaditeľka občianskeho združenia Matka a dieťa Turca.

Nie sú uzavretou skupinou

„Určite nie sme uzavretou skupinou, no snažili sme sa ju kreovať z ľudí, ktorí majú či už svojím vzdelaním alebo profesne blízko k životnému prostrediu, ale zároveň sú schopní aj pozitívne komunikovať s laickou alebo odbornou verejnosťou. Nechceme riešiť spory, byť ku všetkému kritickí, ale chceme normálne ľudsky fungovať, spolupracovať, hľadať a navrhovať riešenia, vytvárať podmienky na ich realizáciu. Samozrejme, toto všetko si bude vyžadovať aj spoluprácu s mestskými časťami, občianskym sektorom, dobrovoľníkmi, jednoducho s každým, komu záleží na kvalite životného prostredia. V Martine je nepochybne veľa takýchto ľudí, robia alebo chceli by robiť užitočné aktivity pre životné prostredie nášho mesta, a preto by bolo vhodné spojiť sily a aktivitu skoordinať,“ myslí si Marcela Balošáková.

V meste je čo zlepšovať

Väčšina mestských častí v Martine je zelená, no treba si priznať, že máme isté rezervy v tom, ako by mal verejný priestor pôsobiť na ľudí. Aby nebol šedivým a na pohľad nevlúdny, ale aby do-

kázal zaujať niečím atraktívnym, čo pohladí našu dušu a aj prírodu ako takú.

„Musíme sa zamerať na zeleň v meste, aby plnila svoju funkciu a zároveň skrášlila mesto. Aby bola pravidelne upravovaná a ošetrovaná. V meste máme aj veľa trávnatých plôch, ktoré sa síce skosia, no vplyvom horúčav a nedostatku zrážok vyschnú. Receptom by mohlo byť zasadenie vyšších rastlín – lúčnych, poľných alebo trvalkových, ktoré chránia zem pred vysychaním,“ povedala Marcela Balošáková a ďalej podotkla, že naším cieľom by malo byť aj odstraňovanie zbytočných betónových alebo asfaltových plôch.

„V Martine máme miesta, kde sa dajú aplikovať vodozadržné systémy popri chodníkoch, či napríklad v školských areáloch. Na Mudroňovej, Jesenského, Jilemnického alebo Hollého ulici je

Verejný priestor by mal byť pre ľudí atraktívny.
Foto: www.houblon.org

Aj parkoviská by mohli byť zelené. Je sa kde inšpirovať.
Foto: Lidl 2 – Ecoraster

možné zrealizovať peknú výsadbu. Tých možností ako skrášliť verejný priestor, povedzme, okrasnými trávami, trvalkovými záhonmi, je naozaj veľa. A aj parkovacie miesta môžu vyzerať ináč ako sme zvyknutí. Ideálne by bolo neasfaltovať parkovisko, ale využiť kombináciu zeleného a spevneného systému. A nebojme sa inšpirovať skúsenosťami z iných miest, či už na Slovensku alebo v Európe. Na financovanie takýchto projektov by sme v čo najväčšej miere mali využívať európske fondy, Plán obnovy a odolnosti, environmentálny fond a pod. Aj preto je dôležitá spolupráca s mestom a s jeho odbornými útvarmi, ktoré projekty pripravujú,“ zdôrazňuje Marcela Balošáková.

Meniť Martin postupne

Prvým krokom skupiny po zadefinovaní cieľov bude vytipovať miesta, ktoré by mali prejsť rôznymi úpravami.

„Určite si dáme poradiť aj od ľudí, veď oni najlepšie vedia, čo treba v mieste ich bydliska zlepšiť. Iste nie všetko zmeníme naraz a hneď, ale postupnými krokmi sa vieme priblížiť ku krajšiemu prostrediu,“ podotkla na záver Marcela Balošáková.

Roman Kopka

Križovatka pod Bystričkou by mala byť bezpečnejšia najneskôr v budúcom roku, opravovať sa majú aj rozbité železničné priecestia

Aj keď legendárnemu tankodrómu sme už dávno dali zbohom, v Turci máme v rámci dopravnej infraštruktúry stále čo zlepšovať. Stále jazdíme po poškodených železničných priecestiach v Martine a čoraz dlhšie stojíme v kolónach pre preťažené križovatky. A čakáme na dobudovanie tunela Višňové - Dubná skala.

V piatok 10. marca sa v Martine uskutočnil snem Združenia miest a obcí Turca a na rokovaní primátorov a starostov v jeho priebehu prišli aj zástupcovia ministerstva dopravy a výstavby SR na čele so štátnym tajomníkom Jaroslavom Kmeťom. Spolu s kolegami zo Slovenskej správy ciest, Železníc SR a Národnej diaľničnej spoločnosti ich informovali o súčasnej situácii v dopravnej infraštruktúre v našom regióne.

Hovorilo sa aj o veľkých dopravných projektoch, ako je tunel Višňové, či trasovanie rýchlostnej cesty R3.

Križovatka pod Bystričkou

Križovatka pod Bystričkou na martinskom obchvate, cez ktorú podľa štatistik prejde za 24 hodín aj okolo 18 700 vozidiel, dvíha adrenalin mnohým motoristom už poriadne dlho. Najmä v dopravnej špičke to chce niekedy kus predvídavosti, odvahy a trpezlivosti, aby ste z vedľajšej cesty bezpečne prešli z jednej strany na druhú. A bezpečné nie je ani odbočovanie z obchvatu, či už smerom do centra, alebo na Bystričku, mnohí vodiči majú oprávnené obavy, aby do nich pri dávaní prednosti oproti idúcim vozidlám niekto menej pozorný nevpálil zozadu. Aj to sa už v minulosti stalo.

Ešte náročnejšia je táto križovatka pre chodcov, ktorí sa na nej ani zďaleka pri jej prechode nemôžu cítiť bezpečne.

„Aktuálne čakáme na stavebné povolenie, pričom príslušné konanie prebieha na Stavebnom úrade v Žiline. Križovatka bude riadená svetelným signalizačným zariadením, ktoré bude zosúladené so semaformi na križovatke pri čerpacjej stanici OMV,“ informoval na sneme ZMOT-u Ivan Brečka, riaditeľ Investičnej výstavby SSC Žilina.

Počíta sa aj s rozšírením odbočovacích pruhov i s vybudovaním chodníkov pred priechodom pre chodcov. Očakáva sa, že po ukončení verejného obstarávania na dodávateľa stavby a podpise zmluvy by samotná výstavba úprav križovatky mala trvať 5 mesiacov. Ak sa to nestihne ešte pred zimným obdobím, začne sa stavať na jar roku 2024.

”

Križovatka bude riadená svetelným signalizačným zariadením, ktoré bude zosúladené so semaformi na križovatke pri čerpacjej stanici OMV.

IVAN BREČKA

Železničné priecestia v Martine

V Martine sa s vysokou pravdepodobnosťou nenájde motorista, ktorý by ešte neprechádzal železničným priecestím na Robotníckej ulici. Roky je vo veľmi zlom stave. Musíte si dávať veľký pozor, aby ste si pri jeho prejazde nepoškodili auto.

Opravy sa Martinčania dožadujú roky, viaceré avizované termíny sa aj pre nedostatok financií nedodrжали, problém bol aj s koľajami – tzv. vlečkami, ktoré smerovali do niekdajších závodov. Ľady by sa vraj mali zlomiť v tomto roku, Jaroslav Kmeť, štátny tajomník ministerstva dopravy a výstavby, informoval, že problém, ktorý trápi

Jeden z najhorších cestných úsekov v Martine. Železničné priecestie na Robotníckej ulici by mali opraviť ešte v tomto roku. Aj to druhé na Ulici Československej armády.

Foto: Roman Kopka

Martinčanov, by sa mal vyriešiť ešte v tomto roku. Opravovať by sa podľa jeho slov malo aj železničné priecestie na Ulici Československej armády.

Križovatka v Košťanoch nad Turcom

Ešte pretečie veľa vody Turcom, kým sa začnú riešiť stavebné úpravy križovatky, ktorá je dennodenne spomínaná v dopravných správach pre dlhé kolóny.

Aktuálna príprava je v štádiu dokumentácie pre územné rozhodnutie, ktorá vychádza z vypracovanej štúdie. Z nej vyšli tri varianty stavebného riešenia, najschodnejším je vybudovanie turbo okružnej križovatky. Investícia sa v súčasnosti odhaduje na 5,2 milióna eur, nevyhnutná je aj súčinnosť so ŽSR, plynármi, vodárňami a kanalizáciami.

Vyvolané investície sa odhadujú na úrovni 1,5 milióna eur. Vyriešiť sa musí aj majetkovo-právne

vysporiadanie, a tak k samotnej realizácii križovatky by mohlo dôjsť v roku 2025.

Koniec trojpruhu na ceste pod Strečnom

Na preťaženej ceste medzi Vrútkami a Strečnom sa už odstraňuje vodorovné značenie dopravy, ktoré od roku 2009 umožňovalo jazdiť motoristom na niektorých úsekoch v trojpruhu. Úpravami, ktoré by mali byť hotové v prvej polovici mája, vznikne podľa odborníkov komfortný obojsmerný prejazd v smere na Žilinu i na Martin.

V spolupráci s Výskumným ústavom dopravy v Žiline bola riešená aj šírková usporiadanosť vozovky tak, aby bola zachovaná bezpečná prejazdnosť záchranných zložiek, čo pri trojpruhu spôsobovalo veľké problémy.

Diaľničný úsek Lietavská Lúčka – Dubná skala s tunelom Višňové

Všetky vonkajšie stavby, najmä mosty a cesty, ktoré sa na tomto úseku pripravujú, budú podľa slov generálneho riaditeľa NDS Vladimíra Jacka, (28. februára bol kontrolný deň) zhotovené do konca tohto roka.

V samotnom tuneli je ešte veľa práce, aktuálne prebieha súťaž na technológiu tunela, avšak celé toto dielo by malo byť dokončené do konca roku 2024. V predstihu, na jeseň, má byť odovzdaná križovatka Lietavská Lúčka.

Bezpečnosť na križovatke pod Bystričkou majú zvýšiť semaforey, priechod pre chodcov a aj vybudovanie odbočovacích pruhov.
Foto: Roman Kopka

Rýchlostná cesta R3

NDS pozastavila investičnú prípravu úseku R3, pretože ministerstvo dopravy si dalo vypracovať tzv. sektorovú (koridorovú) štúdiu prepojenia sever – juh, pričom jej finálna verzia má byť známa v prvej polovici tohto roka. Tá by mala

rozhodnúť o tom, či je efektívnejšie realizovať prepojenie R1 od Banskej Bystrice cez Slovenskú Ľupču a Nízke Tatry po Ružomberok alebo postaviť rýchlostnú cestu R3 od Žiaru nad Hronom do Martina.

Roman Kopka

Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa

Martinko

NAJLEPŠIE
DETSKÉ JASLIČKY
V MARTINE

- Mimoriadne zvýhodnená uvádzacia cena**
 - paušálny poplatok vo výške 350 EUR mesačne pri celodennej starostlivosti o dieťa (v prípade celodennej starostlivosti o druhého súrodca sa uhrádza 175 EUR za druhé dieťa), pričom výška úhrady za stravovanie v jasličkách je stanovená na 4 EUR / deň
- Nadštandardne novozrekonštruované veľké priestory herne a spálne
- Jasličky majú bezbariérový prístup a výťah
- Skúšobný deň **zdarma** vrátane stravy
- Prevádzková doba je od 6:00 h do 17:00 h každý pracovný deň vrátane všetkých školských prázdnin
- Inividuálny prístup zohľadňujúci špeciálne potreby detí

MARTIN

ĎALŠIE INFORMÁCIE NA WWW.MARTIN.SK ALEBO +421 905 409 657

60

TURČIANSKE HRY MLÁDEŽE

22. – 26. máj 2023

Organizátori:

Mesto Martin
Olympijský klub Turiec
Atletický klub ZŤS Martin
Zdráva športových zariadení mesta Martin
Centrum voľného času, Šoltésovej 25, Martin

MARTIN

Ich práca sa nezačína a nekončí zazvonením školského zvončeka

Pri príležitosti Dňa učiteľov ocenili v závere marca 26 pedagogických pracovníkov zo základných a materských škôl Martina.

Slávnostné udeľovanie ocenení sa uskutočnilo 23. marca vo veľkej zasadacej sieni mestského úradu za účasti primátora mesta Jána Danku a viceprimátorov Stanislava Thomku a Adama Žiláka. V príhovore J. Danko ocenil prácu učiteľov, ktorá podľa neho nikdy nebola a ani nebude ľahká, lebo sa nezačína a nekončí zazvonením zvončeka.

Učiteľ je zároveň psychológom, poradcom a priateľom

„Dnes musí byť učiteľ nielen tým, ktorý vzdeláva, musí byť zároveň psychológom, poradcom a priateľom žiakov. A to v situácii, keď sa v spoločnosti vytráca úcta a rešpekt k učiteľskému povolaniu,“ povedal a dodal, že je chybou, že spoločnosť pripustila zníženie kreditu práce učiteľa, zdôraznil tiež, že sa treba tomu postaviť.

„Učitelia vždy chcú vychovať vzdelaných, slušných a dobrých ľudí, to je ich práca. Iba tak možno sformovať kultúrny národ,“ pripomenul. V závere parafrázoval výrok učiteľa národov Jána

Amosa Komenského, ktorý povedal, že v živote učiteľa nie je nič dôležitejšie ako čas. „Ak ho venujú deťom, nie je stratený,“ uzavrel primátor.

Najväčšia odmena? Láska, ktorú deti vracajú

Učitelia svoje ocenenia dostali za vynikajúcu prácu, odborný a svedomitý prístup vo výchovno-vzdelávacom procese v školských kluboch detí, základných alebo materských školách a umeleckých školách, niektorí za celoživotnú prácu, resp. mimoriadne výsledky v práci s deťmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími problémami, odborný prístup a tvorivosť a riadiacu prácu.

„Veľmi si toto ocenenie vážim a prajem ho všetkým pedagógom, ktorí majú radi svoju prácu. Motivuje to, hoci najväčším motorom našej práce je láska detí, ktoré nám ju každodenne vracajú,“ vyslovila sa Eva Šutáková zo ZUŠ v Martine.

Ani Tatiana Tešlová zo Špeciálnej ZŠ, Ulica P. Mudroňa, pre ktorú to bolo prvé ocenenie v jej pedagogickej praxi, netajila dojatie. „Prá-

Záverečné defilé ocenených pedagógov Martina pri príležitosti tohtoročného Dňa učiteľov.

Foto: archív MT

ca s našimi deťmi je iná ako v bežných školách. Musíme mať ľudský, vnímavý prístup a vedieť sa vžiť do ich sveta. No ak si získame ich dôveru, vedia nám svoju lásku mnohonásobne vrátiť. Ocenenie, ktoré som dostala, si veľmi vážim, je to pre mňa veľká česť,“ vyznala sa.

Martina Pavlíková zo ZŠ s MŠ, Hurbanova ulica, nám povedala, že najväčšou odmenou pre ňu je pozitívna spätná väzba rodičov a detí. „Preto dnešné ocenenie znamená pre mňa čerešničku na torte, vážim si, že ma vedenie školy naň nominovalo. Svoju prácu mám veľmi rada, je naozaj dôležitá a zmysluplná, lebo od chvíle, ako k nám deti prídu, môžeme ich formovať a ovplyvňovať ich pohľad na to, ako budú v živote pokračovať,“ povedala.

Viera Legerská

OCENENÍ PEDAGÓGOVIA

- Alžbeta Behanová (ZŠ, Ulica Nade Hejnej)
- Viktor Behúň (ZŠ, Ulica P. Mudroňa)
- Zdenko Božanský (ZŠ s MŠ, Ulica J. V. Dolinského)
- Helena Burdová (SMŠ Ďateľinka)
- Eva Capková (Súkromná spojená škola, Baгарova ulica)
- Gabriela Danková (MŠ, Družstevná ulica)
- Klaudia Hjadlovská (ZŠ, Ulica A. Stodolu)
- Zuzana Holubcová (ZŠ, Ulica P. Mudroňa)
- Daniela Hýľlová (ZŠ Alexandra Dubčeka)
- Tatiana Kašíková (ZŠ Alexandra Dubčeka)
- Dagmar Královancová (ZŠ s MŠ, Priehradná ulica)
- Stanislava Mažgútová (MŠ, Ulica Š. Furdeka)
- Eva Mácová (SMŠ Tomáša Zanovita)
- Jaroslava Mogyorósiová (ZŠ s MŠ, Priehradná ulica)
- Katarína Nováková (ZŠ s MŠ, Hurbanova ulica)
- Martina Pavlíková (ZŠ s MŠ, Hurbanova ulica)
- Jana Poláčiková (ZŠ s MŠ, Podhájska ulica)
- Katarína Smolárová (CVC, Martin)
- Monika Ševčíková (Katolícka ZŠ s MŠ, Ulica A. Bernoláka)
- Eva Šutáková (ZUŠ, Martin)
- Marcela Tarhajová (SZŠ Tomáša Zanovita)
- Eliška Tencerová (ZŠ, Ulica Jozefa Kronera)
- Tatiana Tešlová (Špeciálna ZŠ, Ulica P. Mudroňa)
- Eva Uličná (Evanjelická spojená škola)
- Karolína Vríčanová (ZŠ s MŠ, Podhájska ulica)
- Martina Zimeľová (ZŠ, Ulica A. Stodolu)

Kraslice vyzdobil centrum mesta, postarali sa o to martinskí školáci.
Foto: archív mesta Martin

Školáci sa postarali o veľkonočnú výzdobu v centre, mesto o tradičné trhy

„Vitajte na veľkonočných vianočných trhoch,“ aj takto zažartoval moderátor Tibor Kubička, keď Martinčanov vo štvrtok vítal na Divadelnom námestí. Napriek zime, vetru i snehu s dažďom ľudia za sviatočným programom, ktorý pripravila Kultúrna scéna v spolupráci s mestom Martin, aspoň na chvíľu do mesta prišli.

Napriek chladnému počasiu, ktoré sprevádzal nepríjemný vietor a napokon aj mierne snežilo, prišlo na Zelený štvrtok do centra mesta aspoň na chvíľu nemalo ľudí, ktorých prilákali veľkonočné trhy a zaujímavý kultúrny program.

Ponuka v stánkoch bola typická a v zásade sa veľmi neodlišovala od konania trhov v inom období, hoci pár rozdielov sme si všimli. Košíkár Dušan Lučanský pletol korbáče na pondelkovú šibačku, mnohým aj poradil ako na to. Neskôr sa pridala i Martin Brxa, známy turčiansky výrobca fujár, pišťal, opaskov či bičov. A predávali sa aj kraslice, najmä ženičky si vedeli nejaké vybrať. Či už na veľkonočnú dekoráciu, alebo pre kúpačov. Pomaly prichádzajúcu jar symbolizovali v jednom stánku aj pestro zdobené vence a kytice s veľkonočnými motívmi.

Ľudia sa pristavovali aj pri bylinkách, perníkoch, niektorí si domov odniesli na zasadenie ovocné kríčky či stromčeky. Pri chladnom počasí návštevníkov trhov zohrievala

najmä medovina, kto mal chuť, dal si grilované kurčiatko, klobásku či zemiakovú placku, alebo langoš.

Takto sa to robí, Martin Brxa za chvíľu uplietol korbáč pre šibačov.

Foto: Roman Kopka

Na pódiu na Divadelnom námestí sa predstavila Ľudová hudba folklórneho súboru Turiec, so známymi svetovými hitmi osemdesiatych či deväťdesiatych rokov vystúpila oravská skupina Schock band a na záver ľudí potešil aj Team Revival Martin. Svoje umenie predviedli heligonkári Majerčíkovci a už aj spomínaný Martin Brxa, ktorý napríklad aj riaditeľa SKD Martin Tibora Kubičku, moderátora podujatia, učil šľahať bičom.

„Počasie síce nevyšlo tak ako by sme si želali, ale aj tak je fajn, že sa veľkonočné trhy v Martine konajú. Keby neboli, bolo by to smutné,“ zhodli sa Angelika a Tímea, ktoré do Martina zavítali z Turčianskych Teplíc.

No a nakoniec nemožno nespomenúť to najkrajšie. Nielen Martinčania si všimli veľkonočnú výzdobu, o ktorú sa postarali decká z martinských mestských základných škôl a aj umeleckej. Trávník pri Divadelnom námestí zdobili veľké kraslice so zajačikom.

„Nadviazali sme tak na myšlienku z Vianoc, keď nám školáci pomohli svojimi výtvarmi vyzdobiť vianočný stromček. Tie vajčička sú naozaj pekné. Teraz ich je pätnásť a verím, že každým rokom ich bude pred veľkonočnými sviatkami v meste pribúdať. Deti si ich vytvorili podľa seba, podľa vlastnej fantázie, a myslím si, že tým potešili mnohých Martinčanov,“ povedal Stanislav Thomka, viceprimátor mesta Martin.

Roman Kopka

Spoločnosť Trend Technologies sa rozširuje,

budúci rok sa sťahuje do novej modernej výrobnéj haly

Spoločnosť Trend Technologies Slovakia pôsobí v Martine už pätnásť rokov. Dodáva dielce pre automobilový priemysel a s jej výrobkami je možné prísť do styku aj v bežnom živote. Vyrába napríklad zostavy pre automatizované pokladničné systémy, súčasti bankomatov a rýchlonabíjacie stanice pre automobily.

Horúcou novinkou v jej aktuálnom pôsobení je perspektíva nového závodu, do ktorého sa bude sťahovať na budúci rok. O dôvod viac na rozhovor s výkonným riaditeľom spoločnosti **Petrom Lenčešom**.

Sídlite na Kračinách, máte tu tri samostatné výrobné divízie a za pätnásť rokov svojho pôsobenia sa vaša spoločnosť prepracovala medzi špičkových dodávateľov komponentov z plechov a plastov pre viaceré odvetvia. Prečo padlo rozhodnutie stavať nový závod?

Chceme rásť a chceme sa rozvíjať, to je hlavný dôvod. Vyrábame komponenty nielen pre automobilový priemysel, súčasti bankomatov, nabíjajúcich staníc pre elektromobily či pokladničné systémy, ale aj rôzne súčasťi diagnostických systémov pre zdravotníctvo. Terajšie priestory našim plánom už nepostačujú. Najmä rozvíjajúca sa elektromobilita naznačuje, že bude veľký

záujem predovšetkým o výrobu súčastí nabíjajúcich staníc pre elektroautá. Presun do väčších priestorov s novou logistikou výroby a toku materiálov sa ukázal ako nevyhnutný.

Spomínate plány. Môžete byť konkrétnejší?

Do piatich rokov sa chceme dostať na obrat 50 miliónov eur ročne. Pre ilustráciu – v roku 2021 to bolo 16 miliónov a vlni

18 miliónov eur. Pohybujeme sa v segmentoch, výrobu ktorých sme za roky svojej existencie vyprofilovali. No našim ťahúňom je momentálne výroba v hale, ktorú sme dali do prevádzky v roku 2013, a ktorá je určená na stredne sériové opracovanie plechových zostáv pre už spomínané bankomaty, pokladne a nabíjačky. Dosahujeme v nej približne 70 percent obratu. A tak tomu bude aj v nových priestoroch v martinskom priemyselnom parku pri Sučanoch.

Kým sa k nim dostaneme, skúste v skratke povedať, čo vašu spoločnosť odlišuje od konkurencie?

Predovšetkým schopnosť flexibilne reagovať na potreby trhu a našich zákazníkov. Paralelne sa venujeme už spomínaným trom segmentom výroby v troch samostatných divíziách a podľa dopytu trhu sme schopní pružne presúvať svojich zamestnancov medzi divíziami a reagovať na situáciu.

Stalo sa to aj počas pandémie. Pri počiatkoch poklese objednávok pre automobilky narástol dopyt po automatizovaných pokladničkách. Boli sme na to pripravení, ľudí máme zškolených na viaceré pracovné pozície, mohli sme takmer ihneď reagovať na zmenu záujmu trhu. Skúsenosť nás naučila, že vždy môže byť ťahúňom iný segment a nie je dobré byť jednostranne závislý.

Začiatkom marca ste poklepali základný kameň výstavby nového závodu. Aký bude?

Ide o investíciu približne vo výške 7 miliónov eur, ktorú následne doplnia ďalšie investície spojené so strojovým parkom a nábormom nových pracovných síl pre rôzne pracovné pozície.

Nový závod bude súčasťou Priemyselného parku mesta Martin, ktorý našej spoločnosti pomôže s jeho výstavbou. Výroba bude prebiehať na približne 10-tisícoch metrov štvorcových, ďalších 1 500 metrov štvorcových budú tvoriť kancelárske priestory. Poloha nám vyhovuje aj preto, lebo je dopravne veľmi dobre dostupná, mimo obytnej zóny či odychového zázemia mesta.

Kedy plánujete sťahovanie?

Bude postupné, paralelné s končiacou výrobou v terajších priestoroch, pretože naši zákazníci nesmú byť konfrontovaní so žiadnym výpadkom produkcie. Odhadujeme, že výstavba haly a administratívnej budovy bude dokončená v závere tohto roka. V marci budúceho už budeme spúšťať prvé stroje v nových priestoroch.

Takže do novej výrobnéj haly v priemyselnom parku presťahujete celú výrobu?

Áno. Nové priestory budú postavené na mieru našich požiadaviek a pre celé naše portfólio výrobkov. No keďže v posledných rokoch výrazne vzrástol záujem o medicínske diagnostické prístroje, samoobslužné pokladne a najmä rýchlonabíjacie stanice pre elektromobily, plánujeme viac investovať najmä do strojového zázemia pre ich výrobu, na ktorú sa momentálne budeme v novom závode predovšetkým orientovať. Tomu bude zodpovedať aj nábory nových pracovných síl. Teraz zamestnávame 200 zamestnancov, po úplnom nábehu výroby pri Sučanoch ich budeme potrebovať 350. Nepotrebuje iba skúsených zamestnancov, ktorých je aj tak problém na trhu zohnať. Uvítame aj ľudí s minimálnou či žiadnou praxou v strojárstve a pomôžeme im so zaučením.

Bude práca u vás určená iba pre mužov?

Určite nie. V našom kolektíve už teraz pracuje veľa žien, takže aj ponuka nových pracovných príležitostí bude vytvorená aj pre ne. Dokonca, máme také pracovné pozície, na ktorých sa ženy u nás uplatnia lepšie ako muži.

Spoločnosť **Trend Technologies Slovakia** pôsobí v Martine už 15 rokov. V roku 2019 sa stala súčasťou americko-írskej skupiny Trend Technologies, ktorá má 10 výrobných závodov v 9 krajinách a na troch kontinentoch zamestnáva spolu vyše 3 500 ľudí.

V rámci martinského závodu je výroba rozdelená na tri samostatné, avšak úzko prepojené divízie, spoločnosť sa zaoberá výrobou veľkosériových výliskov z plechu, sériovým vstrekováním plastov a v neposlednom rade výrobou a montážou plechových

zostávajú s rôznou povrchovou úpravou.

Trend Technologies Slovakia pôsobí vo viacerých odvetviach priemyslu a dodáva dielce pre automobilový priemysel, sektor zdravot-

níctva ako aj infraštruktúru pre elektromobilitu. Pre svojich zákazníkov prináša spoľahlivé riešenia, pričom čerpá z bohatých skúseností globálneho zázemia.

Krízy berú ako výzvy

Spoločnosť Trend Technologies Slovakia v Martine je jednou z mála firiem, ktoré v covidovej, ukrajinskej či energetickej kríze zaznamenávajú rast, investujú do strojov, technológií a prijímajú nových zamestnancov. Portfólio svojej strojárskej produkcie majú rozdelené do troch samostatných segmentov a ich vzájomná kombinácia alebo utlmenie či progres v niektorej z nich umožňujú rýchlo reagovať na dopyt.

Vďaka tejto kombinácii takmer nemá na Slovensku konkurenciu a túto schopnosť si spoločnosť chce udržať aj po presťahovaní sa do nového závodu. Je to filozofia celej skupiny Trend, ktorá uprednostňuje diverzifikáciu pred jedným kľúčovým zákazníkom. Rozloženie rizika na automobilový priemysel, medicínu a industrial (pokladne, bankomaty, nabíjačky) sa v martinskom Trende potvrdilo ako dobrý základ pre prosperitu aj v budúcnosti. A to aj napriek tomu, že aj v tejto spoločnosti sa borili s meškajúcimi tovarmi, presúvaním dodávok a momentálne aj so šestnásobným nárastom cien energií.

Prínosom pre rozvoj spoločnosti je aj kooperácia so závodmi v rámci skupiny Trend. Najčastejšie spolupracujú s kolegami z Írska. Keďže nemajú vlastnú vývojovú základňu pre vstrekovanie plastov, využívajú tamojšie know-how a skúsenosti pre dizajn vstrekovacích foriem, nastavovanie procesov a rôzne analýzy.

Dobrý zamestnávateľ

Po nábehu výroby na plánované parametre bude spoločnosť po presťahovaní sa do nového závodu v martinskom priemyselnom parku potrebovať zamestnať 350 ľudí. Teraz zamestnáva 200.

Bude potrebovať obsadiť pozície pri obsluhu CNC vysekávačiek, lasera, lakovacej linky a ohraňovacieho lisu, zamestná viac zváračov, ale aj projektových manažérov v administratíve. Na trhu je všeobecne nedostatok ľudí pre strojárske profesie, preto ponúka zaškolenie, zaplatenie všetkých certifikátov a oprávnení.

Záujemcovia môžu rátať s poskytovaním stravy, preplácaním stravnej jednotky pri nevyužití stravného lístka a tiež s niektorou z možností podpory dopravy do zamestnania. Uvažuje sa o podpore umiestnenia detí zamestnancov do predškolských zariadení.

Trend Technologies je stabilný zamestnávateľ so štandardnou kultúrou práce. Zamestnancom chodí výplata na účty v termínoch vrátane všetkých motivačných zložiek a príplatkov za nadčasy či víkendy. Zamestnanci majú v nej aj možnosť kariérneho rastu.

ZO ŽIVOTA MESTSKÝCH ČASTÍ

MČ ĽADOVEŇ-JAHODNÍKY-TOMČANY

Oprava schodov z Jahodník na Ľadoveň bude zrejme jednou z najväčších výziev mestskej časti v tomto volebnom období.
Foto: Roman Kopka

Aj v najväčšej mestskej časti je kopec plánov, investičných aj ekologických

Oprava poškodených komunikácií vrátane schodov z Jahodník na Ľadoveň, ale aj skrášľovanie verejného priestoru či vylepšovanie ihrísk a športovísk sú témy, ktorým sa chcú poslanci a poslankyne venovať v aktuálnom volebnom období.

Martin Kalnický ako predseda výboru mestskej časti ešte pred vzdaním sa poslanskeho mandátu v našom rozhovore, keď tento jeho krok ešte nebol známy, zadefinoval nektoré dôležité témy, ktorým by sa mali poslanci za Ľadoveň-Jahodníky-Tomčany v aktuálnom volebnom období venovať.

„Určite máme záujem na tom, aby sa zrezovala cesta vedúca z Ľadovne smerom do mesta, a dokončili tak jej komplexnú rekonštrukciu. Z diskusií s občanmi vyplynula aj potreba riešiť parkovanie pri našich školách, či už na Kronerovej ulici, resp. na Ulici Nade Hejnej. Možno by stačilo vybudovať nejaké otoče na nástup a výstup z auta.“

Poslankyňa Tatiana Červeňová doplnila, že VMČ sa určite ďalej bude venovať aj renovácii chodníkov. „Veľa sme ich stihli už opraviť aj vybudovať nové, avšak vzhľadom na veľkosť mestskej časti je ešte veľa takých, ktoré potrebujú rekonštrukciu. Nielen na Ľadovni či v Jahodníkoch, ale aj v lokalite Odtoky či v častiach, ktoré hraničia s mestskou časťou Martin-Stred. Vidím medzi nami aj zhodu pri renovácii školských areálov, najmä tomu na „Kronerke“ sme veľa dlžní. Máme za to, že škola potrebuje moderné športovisko, ktoré by v poobedňajších hodinách a cez víkendy využívala širšia verejnosť. A ešte jedna poznámka z iného súdka - za samozrejmosť a zároveň

povinnosť považujem aj podporu našich seniorských klubov.“

Zateplenie „Kronerky“

Poslankyňa Marína Gallová v súvislosti so ZŠ na Ul. Jozefa Kronera zdôraznila, že mesto pripravuje projekt na jej zateplenie.

„Čelíme energetickej kríze, zdražovaniu a toto je jeden zo spôsobov, kde môžeme ušetriť energie a aj peniaze. Projekt je nachystaný, peniaze naň chceme čerpať z Environmentálneho fondu. Je už najvyšší čas, aby aj táto škola vyzerala tak, ako sa na 21. storočie sluší a patrí. Ďalej máme v pláne inovovať ihriská a aj športoviská po sídliskách. Nevzdávame sa ani myšlienky, aby Jahodnícke háje boli vyhlásené za les osobitného určenia, čo znamená, že by tam mohol vzniknúť lesopark, ktorý by využívali Martinčania na rekreačné účely. A vylepšovať chceme aj oddychový priestor pri samotnom prameni medokýša.“

Zelenšia mestská časť?

Poslankyňa Marcela Amchová vidí veľké možnosti v ekologizácii a aj skrášľovaní verejného priestoru, aby bol pre ľudí atraktívnejší a aj zdravší. „Vyžaduje si to väčšiu starostlivosť o zeleň, budovanie vodozadržných opatrení, zelených striech i parkovísk, dažďových záhrad a podobne. Určite by nám prospel aj jednotný dizajn, manuál mestského mobiliáru, ktorý by vypracoval útvár hlavného architekta mesta Martin pre všetky mestské časti. Zhodu máme pri nutnosti zrekonštruovať aj poškodené schody z Jahodník na Ľadoveň, pričom už pri ich rekonštrukcii považujem za dôležité zvýrazniť aj ekologický aspekt s trvalou udržateľnosťou.“

Poslanec Marek Belák okrem nevyhnutnosti rekonštrukcie spomínaných schodov (navrhuje aj eskalátory) pripomenul potrebu riešiť požiadavku ľudí na vybudovanie chodníka, ktorý by viedol k Centru sociálnych služieb na Ľadovni. „Pre bezpečnosť nielen našich seniorov je to dôležité. Osobne by som bol aj za to, aby sa rozšírila úzka cesta vedúca k druhej bytovke na Mazúrovej ulici. V jej blízkosti je škôlka a gymnázium a aj vďaka tomu je veľmi využívaná, čo na mieste spôsobuje niekedy aj zložitejšie dopravné situácie. Samozrejme, potom by sa musel vybudovať aj nový chodník. Čo sa týka športu, viem si v areáli Gymnázia Jozefa Lettricha medzi atletickou dráhou predstaviť vybudovanie menšej športovej haly. Iste, to by si vyžadovalo súčinnosť so ŽSK, ktorý je zriaďovateľom gymnázia.“

Uvažujú aj o cintoríne pre domácich miláčikov

Poslankyňa Dana Žigová ďalej v našej diskusii pripomenula aj nevyhnutnosť riešiť problém so psími exkrementmi, ktoré často znečisťujú verejný priestor, na čo sa ľudia oprávnené sťažujú.

„Potrebujeme do mestskej časti osadiť nádoby na exkrementy aj s vrecúškami, a to najmä pri rodinných domoch, či už v Odtokoch alebo na starej Ľadovni, kde chýbajú koše na odpad. Majou prioritou je aj vybudovanie cintorína pre domácich miláčikov. Ako vhodná sa na tento účel aktuálne javí lokalita pri psom útulku, kde sa nachádzajú mestské pozemky.“

Podpora aj pre kultúrne akcie

Poslanci by okrem investičných akcií a skrášľovania verejného priestoru pozornosť radi upriamili aj na spoločenský život na sídliskách a kultúrne vyžitie. „Radi by sme pokračovali v súťaži o najkrajšiu predzáhradku, čo sa stretlo s veľkým záujmom. Ďalej máme záujem podporovať školy a škôlky, ale aj rôzne občianske či kultúrne združenia aj v projektoch, ktoré prinášajú ľuďom rôzne športovo-zábavné či kultúrne podujatia. Z predchádzajúceho volebného obdobia si do nového prinášame plán na zhotovenie muralu, ktorému sme našli miesto na moste na Ul. Nade Hejnej, ako vstupnej bráne na sídlisko Ľadoveň,“ zakončil debatu o ďalšom rozvoji najväčšej mestskej časti poslanec Martin Lechan.

Roman Kopka

MČ STRED

Vnútroblok po vybudovaní nových parkovacích miest.
Foto: archív BH

Polopodzemné kontajnery sú už realitou

V každej martinskej mestskej časti postupne budujú nové podzemné kontajnery, v mestskej časti Stred pribudli začiatkom roka.

Pôvodne poslanci MČ Stred s odborníkmi z MsÚ a ÚHAM navrhovali miesta pre polopodzemné kontajnery na Björnsonovej ulici. No zišlo z toho pre množstvo inžinierskych sietí na tomto mieste.

Druhý plán už vyšiel a polopodzemné kontajnery sú už osadené v husto zastavanom území pri by-

Foto: archív BH

tovkách medzi ulicami Tajovského a Štefánika. Zvýšila sa tým kapacita aj kultúra likvidácie odpadu v tejto lokalite. **(RED)**

Bezpečnejšie, krajšie a aj pod dozorom

Sľubované parkovisko pre obyvateľov Štúrovej štvrte je už vybudované. Jeho príprava s projektom a realizáciou trvala dlhšie, ale zvýšila sa kapacita a kultúra parkovania a konečný výsledok stojí za to.

V západnej časti Námestia L. Štúra 9 a 11 pribudlo na jar osem no-

vých parkovacích miest zo zámkovej dlažby. Potešilo to najmä obyvateľov okolitých bytoviek, ktorým už minulý rok vybudovali nové stojisko pod smetné kontajnery a okolie sa stalo krajším.

Finančné prostriedky na nové parkovanie, išlo o 20 000 eur, investoval zo svojho rozpočtu výbor mestskej časti Stred. **(RED)**

Na Mudroňke striehne nový policajt

Zrejme ste si to už aj vy všimli. Pri ZŠ na Ul. P. Mudroňa sa ocitol policajt, ktorý na cestnú premávku dozerá pomocou ďalekohľadu. Ide o novú maketu, ktorá pomáha zvyšovať bezpečnosť žiakov okolitých škôl.

V minulosti už pri škole maketa policajta osadená bola, a to na základe iniciatívy poslancov mestskej časti Stred. Po šiestich rokoch však už vykazovala výrazné známky poškodenia. Nová maketa pri výjazde z križovatky z ulíc A. Pietra a Škultétyho upozorní vodičov, aby

stiahli nohu z plynu, lebo na Mudroňke sa pohybuje, vzhľadom na viacero škôl a školských zariadení, veľa detí.

„V minulosti boli na Mudroňke nainštalované aj nadštandardné reflexné dopravné značenie, zvýraznené červeno-biele priechody pre chodcov s bezpečnostným navesiením, so svetelnou signalizáciou na zastavenie a obnovené boli aj bezpečnostné zábradlia pri základnej a umeleckej škole,“ povedal Bruno Horecký, poslanec MsZ v Martine. **(RED)**

MARTIN

POZVÁNKA

VÝBOR MČ STRED VÁS POZÝVA
NA VEREJNÉ STRETNUTIE

- ▶ 20. apríla 2023 (štvrtok)
- ▶ 16:00 hod
- ▶ Velká zasedačka MsÚ na prízemí Mestského úradu

Informácie:
www.facebook.com/VMCMARTINSTRED

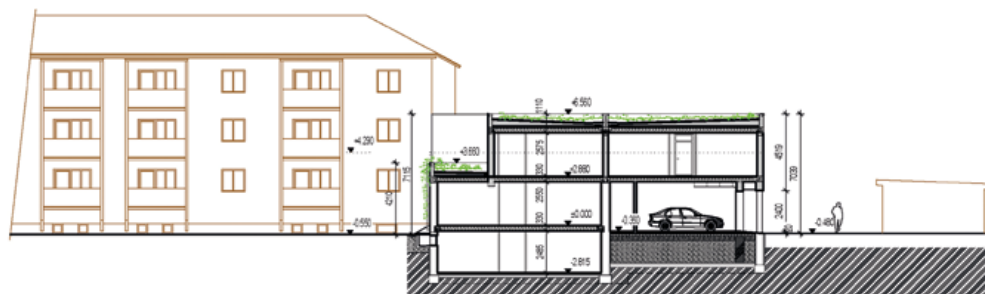
STRUČNE

Jednotné kontaktné miesto. Výbor mestskej časti Stred požiadal oddelenie životného prostredia a komunálnych služieb o vytvorenie jednotného kontaktného miesta pre nahlasovanie nedostatkov, porúch a havárií. V súčasnosti občania a poslanci kontaktujú rôzne pracoviská mestského úradu, spoločnosť Brantner Fatra, online aplikácie a podobne, čo má za následok duplicitu a neefektívne riešenie problémov.

Obnova parku na Thurzovej ulici. Poslanci MČ Stred vyjadrili súhlas s návrhom obnovy parku na Thurzovej ulici pred bývalým sídlom generálneho riaditeľstva ZTS. Pripravila ho Eva Uherová z ÚHA mesta Martin. Zaradili ho do zoznamu projektov s nízkou finančnou náročnosťou a krátkym časom realizácie.

Svetlá a zvuk v centre mesta. Poslanci Juraj Stahl a Juraj Marček si v sprievode pracovníkov spoločnosti Turiec, a. s. prezreli technické zázemie budovy Milenium na Divadelnom námestí. Zaujímali sa o jej technický stav a lepšie využitie svetelnej a ozvučovacej techniky, ktorou budova a námestie disponujú, keďže o potrebe zlepšenia tejto ponuky výbor mestskej časti rokoval na svojom februárovom zasadnutí. Po prehliadke vyjadrili nádej, že počas niektorého z blízkyh kultúrnych či športových podujatí Martinčania netradičné využitie tejto techniky zažijú. **(VL)**

MČ SEVER

Rekonštrukciu starej výmenníkovej stanice vzniknú garáže a skladovacie boxy.
Vizualizácia: Ján Gustiňák

LEGENDA:
 — EXISTUJÚCE STAVENÉ OBJEKTY
 — ZADŮVŔANÉ STAVENÉ KONŠTRUKCIE
 — NOVODIVŔANÉ STAVENÉ KONŠTRUKCIE

Našli riešenie, ako zrekonštruovať výmenníkovú stanicu na garáže a sklady pre obyvateľov

Keď pred časom kúpil HTS Holding starú budovu výmenníkovej stanice na Nálepkovej ulici, nemal ešte jasnú predstavu, čo v nej zriadi.

Koncom minulého roka však predložil návrh, ktorý sa poslanci MČ Sever – Jozef Krištoffy a Zuzana Badová rozhodli v januári skonzultovať s občanmi príslušných bytových domov.

Po stretnutí s občanmi boli vznesené viaceré pripomienky, dokonca bola spísaná aj petícia, ktorú podpísalo 120 ľudí.

Projektant investičného zámeru k podnetom pristúpil konštruktívne, projekt upravil tak, aby vyhovel v najvyššej možnej miere obyvateľom, ale aj aby predložené riešenie bolo funkčné a malo čo najmenší dosah na obyvateľov.

Investor STS Holding i projektant, ktorým je architekt Ján Gustiňák, predložili návrh prebudovať objekt na garáže a skladové priestory. Kto vie, možno sa ich návrhom budú inšpirovať aj iné mestské časti. V spodnej časti tak vznikne 13 garáží, zvyšný priestor posluží na skladové boxy, ktorých bude približne šesťdesiat. Tie budú v prvom rade slúžiť na prenájom obyvateľom príslušnej lokality a nebudú môcť byť využívané na komerčné účely.

Na druhom stretnutí občanov, poslancov a projektanta už došlo k nájdeniu spoločnej reči. Väčšina výhrad k sporným bodom, voči ktorým boli námietky, bola zapracovaná, akceptovaná a upravená v projekte. Niektoré pripomienky si navzájom počas diskusie vysvetlili – napríklad,

ako to s rekonštrukciou a následným využitím budovy bude.

Hoci budovu nadstavia, k svetelnému diskomfortu nedôjde. Našlo sa riešenie, ktoré byty presvetlí vďaka tomu, že časť nadstavby sa nebude realizovať, dokonca dôjde k zníženiu časti pôvodnej strechy zo západnej strany a použitiu zelených plôch na streche, ako aj na fasáde, čo bude mať prínos tak ekologický, ako aj estetický a zlepši sa aj tepelný komfort cez horúce letné dni. Počas rekonštrukcie dôjde aj k úprave prechodových chodníkov, ktoré budú bezbariérové, keďže slúžia aj ako prístupová cesta k objektu, taktiež budú vybudované zelené odstavne a parkovacie plochy a rozšíri sa aj časť cesty.

Jana Cikhartová

MČ PODHÁJ-STRÁNE

Poslanci podporia výučbu žiakov v exteriéri

Na pravidelnom stretnutí poslancov mestskej časti s občanmi sa okrem rôznych podnetov prerokoval aj projekt Učíme sa spolu v exteriéri.

Projekt predložila výboru mestskej časti Základná škola s materskou školou na Podhájskej ulici a jeho cieľom je umožniť žiakom pohodlné a príjemné učenie a čítanie detskej literatúry, spojené s pobytom na čerstvom vzduchu.

V tomto školskom roku bude v areáli školy postavený z financií Rodičovského združenia pri ZŠ a MŠ na Podhájskej ulici drevený altánok v hodnote 2 000 eur. Altánok má slúžiť ako priestor na zdravé učenie a čítanie. V rámci poobedňajšej činnosti ho budú využívať žiaci ako

oddychové miesto na voľnočasové aktivity. Súčasťou altánku bude knižná búdka s ponukou detských kníh a časopisov.

Vzdelávanie v prírode poskytuje deťom zdravšie prostredie, eliminuje negatívny vplyv digitálnych obrazoviek a častého deficitu prírody, ktoré môžu viesť k obezite a psychickým problémom. Jasné slnečné svetlo v prírode je zdravé pre zrak a nevyhnutné na to, aby sa oči vyvíjali správne.

Vo vonkajšom prostredí sú deti viac motivované spolupracovať v skupinách, čo môže zlepšiť ich sociálne zručnosti, lepšie zvládať konflikty a spolupracovať s ich rovesníkmi.

Financie z rozpočtu rodičovského združenia nestačili na zakúpenie lavičiek a stolov, preto poslanci mestskej časti Podháj-Stráne, na základe žiadosti školy, poskytnú na ich nákup z rozpočtu mestskej časti sumu 500 eur.

Jana Cikhartová

Do školy doniesol kúsok lesa

Koncom februára bolo v materskej škole na Podháji veselo. Ujo lesník Erik Hirschner tam škôlkárom priniesol kúsok lesa.

Prostredníctvom zaujímavého interaktívneho vyučovania deťom odhalil zaujímavosti zo života zvierat, čarovné zvuky lesa, na vábníčkách vylúčil rozhovory zvierat počas ruje, volanie mláďatiek na svojich rodičov.

Deti mali možnosť vyskúšať a dotýkať sa prírodných pomôcok, ktoré lesník priniesol ukázať. Je ťažké povedať, čo bolo to naj...

„Ale záverečná hra na lesnom rohu a prekrásny spev, to bol pre škôlkarov úžasný zážitok. Svojím nadšením si nás všetkých získal. Ujo Erik ďakuje-me a tešíme sa na ďalšie naše spoločné stretnutie,“ povedala učiteľka Miriam Sušienková. (JC)

MČ PRIEKOPA

Fotografia vľavo: Obyvatelia Priekopy prišli poslancom povedať, čo ich trápi a čo by uprednostnili v riešení.
Foto: Jana Cikhartová

Fotografia hore: Niektorých Priekopčanov mrzí súčasný chátrajúci stav kostolíka.
Foto: Roman Kopka

Snaha nechýba, no nie všetko sa dá vyriešiť lusknutím prstov na ruke

Stretnutia poslancov s občanmi pokračovali v marci aj v Priekope. Na časť položených otázok poslanci ihneď aj reagovali.

Diskusiu s obyvateľmi Priekopy viedol Ľubomír Vaňko, predseda výboru mestskej časti Priekopa, za účasti svojich kolegov poslancov Martina Hudeca, Stanislava Thomku, Adama Žiláka a Milana Ftoreka.

Obyvateľov trápi napríklad úprava cintorína na Ulici francúzskych partizánov, ktorý patrí mestu, a dve veľké brezy, ktoré znečisťovali hroby, kým jednu z nich vietor nevyvrátil. Nebolo to raz, čo žiadali o nápravu. Hoci poslanci snahu mali, problému sa taktiež venoval poslanec Martin Hudec, nepodarilo sa to v minulom volebnom období doriešiť. Pokúsia sa o to po obhliadke stromov, ktorá sa uskutočnila v marci v spolupráci s komunálnym odborom mesta Martin.

„V polovici roka dôjde k zmene v správcovstve cintorínov a potom snáď sa tento prob-

lém podarí vyriešiť,“ reagoval viceprimátor Stanislav Thomka.

Parkovanie pri cintoríne je problém

Občania pripomienkovali aj parkovanie pri cintoríne, najmä počas obradov alebo spomienky na zosnulých.

Poukázali, že na križovatke pri Turci zostalo hluché miesto, ktoré sa v minulosti na parkovanie používalo. Teraz je určené pre potreby polície a ohradené retardérmi, preto ho nie je možné bežne využívať.

Ukázalo sa, že poslanci tento problém už v minulosti riešili s dopravnou políciou, ale spomínaný priestor je pri ceste I. triedy a z hľadiska bezpečnosti nie je vhodné, aby sa tam ľudia pohybovali, najmä vtedy, keď ich mieri na cintorín na obrady a iné udalosti veľa. Hoci v blíz-

kosti je priechod pre chodcov, ani ten by nával kapacitne nedokázal vykryť.

Kostolík potrebuje opravy

Ďalšou bolesťou Priekopčanov je aj katolícky kostolík. Chátra, hoci ide o kultúrnu pamiatku z roku 1770. Žiaľ, strecha sa časom dostala do dezolátneho stavu a do vnútorných priestorov začalo zatekať. Situáciu nezlepšuje ani stojisko na smetné nádoby v tesnej blízkosti tejto nádhernej pamiatky. Tejto téme sa vo veľkej miere venuje Viliam Majda, ktorý je ochotný poskytnúť bližšie informácie. Mesto ale nemá dosah na túto pamiatku, nie je vlastníkom kostola.

Zberných nádob sa dotkla aj obyvateľka Charvovskej ulice. Hovorila o tom, že zberné nádoby majú ľudia doslova pod oknami. Žiadajú o ich presun na vhodnejšie miesto, lebo najmä v lete sa z nich šíri zápach. Jednou z top tém bola na stretnutí aj nespokojnosť s parkovacími miestami, no ide o problém, ktorý sa týka doslova každej ulice v meste.

Obyvatelia inšpirovali poslancov

Obyvatelia možno inšpirovali aj poslancov, ktorí v spolupráci s dobrovoľnými hasičmi organizujú fašiangový sprievod, aby nabudúce zašli aj do odľahlejších ulíc, kde by ich ľudia radi privítali, lebo im záleží na našich tradíciách a teší ich, že sa do tejto aktivity zapájajú aj mladí ľudia.

Jana Cikhartová

MČ KOŠÚTY

V Košútoch pripravujú participatívny rozpočet

Tvorba participatívneho rozpočtu bude jedným z pilierov práce poslancov mestskej časti Košúty. Zhodli sa na tom už počas prvých stretnutí po minuloročných voľbách a potvrdilo sa to aj na prvom verejnom stretnutí s občanmi, ktoré sa uskutočnilo v marci v ZŠ s MŠ na Hurbanovej ulici.

Trojica poslancov Zuzana Dobříková, Michal Matejička a Jozef Petráš participatívne plánovanie vysvetlili na príklade pravidla vyžadovať si stanoviská predsedov spoločností vlastníkov bytov k všetkým investíciám, opravám či rekonštrukciám, vybaveniu ulíc o nové prvky či služby, ktoré by sa mohli dotknúť kvality života obyvateľov príslušných bytových domov.

Urobili tak už pri vyhodnocovaní dopadov nového bytového objektu Košútka na parkovanie či

Obyvatelia Košút kládli na stretnutí s poslancami aj otázky týkajúce sa výrubu drevín, parkovania, výstavby obchodov a bezpečných prechodov pre chodcov.
Foto: archív MT

Trojica poslancov Zuzana Dobříková, Michal Matejička a Jozef Petráš okrem iných tém otvorili aj potrebu participatívneho plánovania. Momentálne pripravujú podmienky.
Foto: archív MT

stojiská kontajnerov na odpad, alebo pri umiestnení ďalších balíkových v Košútoch a spoluprácu so zástupcami vlastníkov bytov budú využívať aj naďalej.

Výbor mestskej časti pracuje na pravidlách

A podobne mienia zapojiť obyvateľov do spoluúčasti aj na využití rozpočtu mestskej časti. Výbor mestskej časti pripravuje jasné a transparentné pravidlá tejto spoluúčasti. Podľa kľúča, ktorý prijali martinskí poslanci pri schvaľovaní mestského rozpočtu, dostanú jednotlivé mestské časti tento rok 4,50 eura na obyvateľa. V Košútoch to pri 5 128 obyvateľoch vychádza na 20 512 eur. No z minulých rokov v tejto mestskej časti môžu využiť aj nespotrebovaných 47 472 eur. Spolu teda ide o 67 985 eur.

„Úvaha je, že až polovicu týchto financií by sme mohli v našej mestskej časti využiť cez participatívne plánovanie,“ povedal na verejnom stretnutí s občanmi predseda výboru mestskej časti Jozef Petráš. „Úplne presne to ešte vydiskutované nemáme, no vieme, že o časť týchto peňazí by sa mohli uchádzať jednotlivé spoločnosti vlastníkov bytov cez projekty, ktoré spracujú, a o ktorých budú občania hlasovať a vyberú podľa nich najdôležitejšie. Tie sa budú realizovať,“ dodal.

Informácie budú na sociálnej sieti

Na presných pravidlách a podmienkach participácie sa momentálne pracuje. Obyvatelia Košút ich potom nájdu aj na sociálnej sieti FB na adrese: VMC Kosuty 2022–2025, ktorá je aj základným informačným zdrojom pre všetky aktivity výboru a priestorom pre novinky, odkazy a iné informácie o dianí v tejto mestskej časti.

Potrebujú kontakt na spoločnosť vlastníkov bytov

No dôležité tiež je, aby predsedovia spoločností vlastníkov bytov či iní zástupcovia vlastníkov bytov v Košútoch zazdieľali s výborom mestskej časti svoje mejlové adresy a telefónne čísla, aby ich výbor mohol zapojiť do tvorby stanovísk k témam bezprostredne sa týkajúcich ich bytových domov a ulíc, a to ešte v štádiu prípravy investícií či iných aktivít.

Vo výbore nastavili aj otvorenejší štandard zápisníc. Okrem programu a príloh sa z nich obyvatelia Košút dozvedia aj to, ako jednotliví členovia výboru hlasovali a akými argumentmi a krokmi sa dospelo k prijatým stanoviskám. „Cieľom je zvýšiť informovanosť a vytvoriť priestor pre zapájanie sa obyvateľov mestskej časti do rozhodovacích procesov,“ uzavrel J. Petráš.

Elektronický formulár zabezpečí aj prehľad o riešení pripomienok

Viaceri z účastníkov verejného stretnutia ocenili tento prístup, čo vyjadrili aj v diskusii. Zaujímali sa tiež o možnosť, ako a komu adresovať pripomienky, podnety. Michal Matejička usmernil, že výbor spustil elektronický formulár na podávanie podnetov, ktorý zabezpečí aj prehľadné spätné informovanie o ich riešení. Obyvatelia ho nájdu na spomínanej FB adrese.

Aktuálne bude výbor okrem iného pracovať aj na zhromažďovaní pripomienok k možným dopadom budúcej prevádzky ihriska na Rázusovej ulici a inkluzívneho ihriska Rodinka v Košútoch II. Výsledkom spracovania pripomienok by mal byť zdravý kompromis medzi potrebou vytvárať deťom a mládeži priestor na hru a športovanie a okolitými bytmi.

Viera Legerská

Na Podhájskej majú atraktívny telocvik, decká sa bavia pohybom

Za pár týždňov bolo badať u žiakov značný pokrok, dosiahli ho športovými hrami.

Hodina telesnej výchovy plná pohybu, atraktívnych hier, zdravej súťaživosti a najmä zábavy. Aj o tom je program Tréneri v škole, do ktorého sa ako jediná v Martine zapojila ZŠ s MŠ na Podhájskej ulici.

Program vznikol pod patronátom niekdajšieho úspešného tenistu a v súčasnosti splnomoc-

nenca vlády pre mládež a šport Karola Kučeru. „Raz do týždňa k nám do školy prichádza trénerka atletiky a v rámci telocviku sa venuje žiakom prvého až tretieho ročníka. Je aj pre náš učiteľov veľmi inšpirujúce, ako vie predpísanú metódu a osnovy pretaviť do rôznych hier. Decká si pri nich ani nevedomia, aké partie tela si pri

Deti majú šport rady, len ich treba zaujať.
Foto: archív ZŠ s MŠ, Ul. Podhájska

nich precvičia,“ povedala Katarína Marčičiaková, učiteľka III. A.

Každá hodina je iná

Netradičnú telesnú výchovu spestruje aj využívanie rôznych pomôcok, ktoré škola vďaka programu získala. Sú to napríklad koordinačné vozíky, rôzne laná, švihadlá, penové slíže, atletické prekážky, škrabošky, žinenky, kruhy, lopty a pod.

„Aj vďaka týmto pomôckam je každá hodina iná a deti sa na ňu veľmi tešia. Veľkým plusom je, že sú stále v pohybe, zapájajú sa do rôznych súťaží a hier. Nemusia dlhšie čakať, kým na ne príde rad, ako to bolo predtým, keď dvaja trebárs cvičili a ostatní sa dívali. Popritom si pestujú rôzne vlastnosti, ako je dôvera, kolektívny duch, vzájomný rešpekt, ale aj zmysel pre fair play. Napríklad, predtým ťažko niesli prehru a vedeli sa pre ňu aj pohádať, no teraz ju aj vplyvom trénerky, ktorá s nim otvorene komunikuje, vedia zobrať športovo a s pokorou,“ myslí si Katarína Marčičiaková.

Program, ktorý má zmysel

Riaditeľ školy Ján Šamaj dodáva, že do školy na hodiny telesnej výchovy prichádza odborníčka, ktorá má do detailov premyslené cvičenia, zamerané na všeobecnú telesnú prípravu.

„O nás sa vie, že sme hokejovou školou, avšak takáto príprava sa využije aj pri iných športoch alebo aj v bežnom živote. Bol by som rád, keby tento program prežil dlhšie obdobie, ako je len jeden školský rok, ale ak by aj nie, tak už naši učitelia sa veľa z neho naučili a vedeli by v ňom aj samostatne pokračovať. A to je jeho ďalší prínos,“ zdôrazňuje Ján Šamaj. **Roman Kopka**

Biele steny denného centra spestrili výtvarné práce neprofesionálnych výtvarníkov

Tri v jednom. Aj takto by sa dalo nazvať marcové stretnutie martinského Senior klubu.

Naši najstarší spoluobčania si v Dennom centre na Škultétyho ulici najprv pripomenuli MDŽ, pričom dámy potešili nielen kvetiny, ale aj verše od básnika a prozaika Petra Mišáka.

Potom prišiel čas aj na prehliadku viac ako dvadsiatky vystavených obrazov, ktoré ešte viac poľudšťili zrenovovanú veľkú sálu denného centra.

„Keď sme tu po prvý raz prišli, všimla som si krásne čerstvo vymalované biely steny, ktoré ale zívajú prázdnotou. Nám výtvarníkom, ktorí sme súčasťou Senior klubu Martin, hneď skrsla myšlienka využiť tento pekný priestor na výstavu diel

neprofesionálnych výtvarníkov. Mimochodom, táto skupinka si pripomína 30. výročie od svojho vzniku, v minulosti sme boli súčasťou ZUŠ v Martine a teraz pôsobíme, ako som už povedala, pod záštitou Senior klubu Martin. To okružle výročie bolo teda aj príležitosťou odprezentovať našu prácu. V tomto prípade ide o projekt „Žena a kvet“. Ale venujeme sa aj ďalším témam, spomeniem napríklad projekt „Vôňa jari“ či „Farby Vianoc“. Znamená to, že obrazy budeme obmieňať, aby sa z ich krásy potešilo čo najviac ľudí,“ povedala Eva Bebčáková.

Výtvarníci mali pod palcom aj ďalšiu akciu v rámci marcového stretnutia seniorov, a tou boli tvorivé dielne. Keďže v tom čase bolo pred veľkonočnými sviatkami, kto chcel, mohol sa nielen dozvedieť, ale aj si vyskúšať zdobenie kraslíc.

Dobrý nápad sa rýchlo ujal, v dennom centre si môžete pozrieť obrazy od neprofesionálnych výtvarníkov.
Foto: Roman Kopka

A to si vyžadovalo jemné ručičky, za hrst' nápadov, kus zručnosti i trpezlivosti. Našlo sa pár ženičiek, ktoré to dokázali. **Roman Kopka**

HUDBA, DIVADLO, KNIHY

■ **Iokasté v Portugalsku.** Potleskom a pozitívnymi reakciami sa rozlúčili festivaloví diváci v portugalskom divadle Teatro Carlosa Alberta v Porte s koprodukčnou česko-slovenskou inscenáciou Iokasté (réžia Lukáš Brutovský). Účinkovaním na festivale sa martinská inscenácia zaradila k výnimočnej päťici inscenácií, ktoré vznikli v koprodukcii desiatich európskych divadiel, čo otvára nové možnosti spolupráce.

■ **Enikibeniki, O zlatú guľôčku 2023.** Dve súťaže organizované TKS majú víťazov. V Enikibeniki sa predstavili – DFS Turiec a DFS Kalužiar z Martina. Zlaté pásmo a postup do krajského kola získal DFS Turiec s choreografiou Mlynári. V súťaži o Zlatú guľôčku 23 sólistov predviedlo po dve piesne z turčianskeho regiónu. Víťazi vystúpia na koncerte v záhrade SNM 4. júna. Diváci tamvidia: A. Mihálikovú, L. Balážovú, D. Novosada, M. Kmetovú, T. Džúrovú, S. Puchelovú, N. Rybovú, T. Nogovú, E. M. Hechelmann, J. Pálešovú, E. Birčekovú, A. Puchelovú, Z. Havlínovú, V. Šiškovú, L. Patúšovú.

■ **Tajomstvo ríše draka.** Učiteľka a psychologička Anna Ďarmati, ktorá pochádza z Martina, predstavila verejnosti v Turčianskej knižnici svoju interaktívnu rozprávkovú knihu Tajomstvo ríše draka. Je v nej 10 príbehov, ktoré je možné dejovo dotvoriť, päť pre menšie, päť pre väčšie deti.

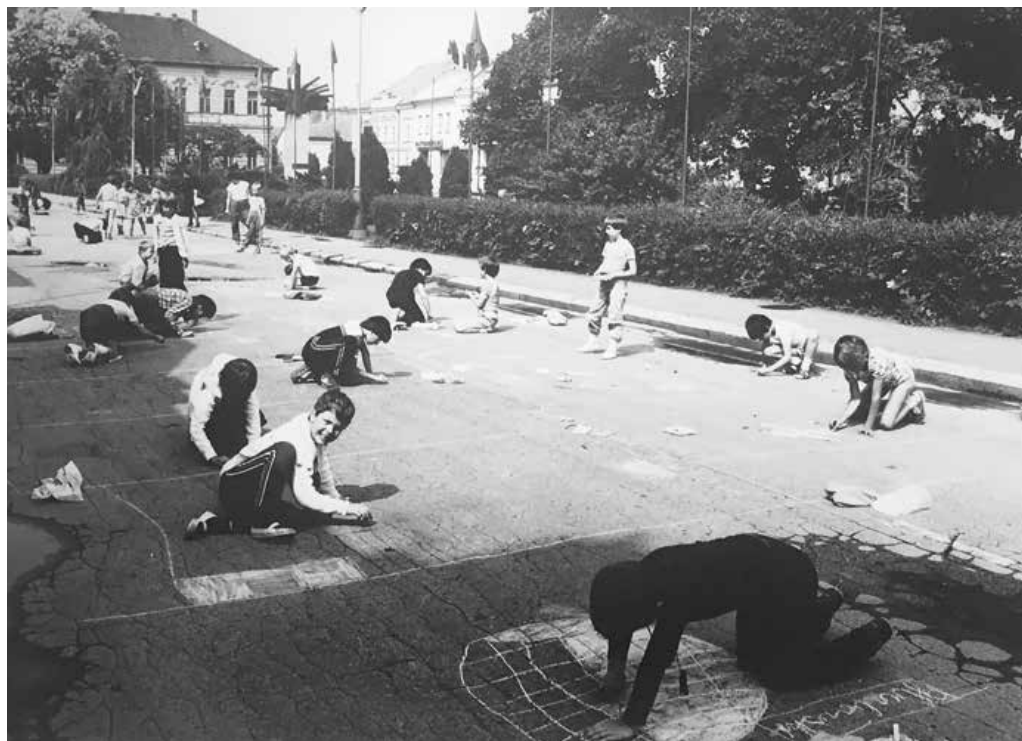
■ **Mladý výtvarník medzi najlepšími.** Martin Bonda, ktorý svoj výtvarný talent rozvíja v Súkromnej ZUŠ na Michaeliho ulici, získal ocenenie v celoslovenskej súťaži s názvom My deti dneška o časoch vojny, ktorú organizovalo Múzeum holokaustu v Seredi a Združenie Ester. Jeho prácu, zobrazujúcu židovskú matku s dieťaťom v poslednom objatí, porota vyhodnotila medzi najlepšími spomedzi takmer 500 súťažných prác a bola aj súčasťou pozvánky na vernisáž výstavy.

■ **Amfo 2023.** V TKS vyhodnotili regionálne kolo súťaže amatérskej fototvorby Amfo 2023. Prihlásilo sa 23 súťažiacich s 98 fotografiami. V jednotlivých kategóriách bola ocenená tvorba L. Svetlákovvej, M. Kocifajovej, L. Liškovej, N. A. Lašutovej, M. Veverku, R. Adamjáka, V. Saucha, M. Štrbu, Z. Zimana, A. Helisa a K. Bobákovvej.

■ **Dráma medzinárodnej sochy Martina Kukučina.** V Literárnom múzeu SNK slávnostne uvítali monografiu rovnomenného názvu. Vyšla pri príležitosti 50. výročia odhalenia najvzácnejšej sochy slovenského spisovateľa v dejinách (r. 1973 v Kanade). Autorka knihy Mária Rapošová predstavila históriu prvých kukučínovských pamätníkov, priblížila proces tvorby sochy v Južnej i v Severnej Amerike.

(VL)

Stopu Jozefa Vongreja v Martine doteraz vidieť

V martinskej Turčianskej galérii bude do 13. mája trvať výstava Jozef Vongrej Krajina detstva. Galéria i kultúrny Martin ňou vzdávajú hold odkazu významnej výtvarnej i pedagogickej osobnosti sporej s pôsobením v umeleckom školstve v našom meste.

Názov výstavy je príznačný. So Závažnou Porubou, v ktorej sa Jozef Vongrej narodil, spájal výtvarníka a pedagóga v jednej osobe hlboký vzťah. Zdieľal ho aj s ďalším tamojším rodákom – Milanom Rúfusom. Výtvarníka i básnika inšpirovali rovnaké korene i návraty k nim. „Bola pre nich studnicou nekonečnej inšpirácie a miestom hľadania nových výziev. Čo Jozef Vongrej prezrádza štetcom, to Milan Rúfus namaľoval slovom,“ povedala na vernisáži výstavy jej kurátorka Jarmila Kováčová.

Spomenula, že začiatky Vongrejovej voľnej tvorby sa datujú do druhej polovice 50. rokov, no naplno svoju maliarsku a grafickú tvorbu rozvinul v 60. rokoch. Okrem nej sa venoval tvorbe gratulačných „péefiek“, grafickým návrhom na ceny či čestné uznania, pozvánok, navrhol a realizoval reliéfnu stenu v sobášnej sieni v Košťanoch nad Turcom, venoval sa návrhom príležitostných značiek i logám.

„Ranú tvorbu J. Vongreja formoval nielen realistický rukopis z konca 50. s prelomom do 60. rokov minulého storočia, ale aj experimentálne hľadanie moderného výraziva,“ podčiarkla kurátorka. Neskôr sa formoval aj jeho krajinár-

sky rukopis, maliarske pokusy so snovými námetmi.

„Iná poloha jeho hľadačstva predstavuje posun od realistického zobrazenia k svojskej štylizácii s poukazom a inšpiráciou ľudovou ornamentálnou maľbou.

Vystaveným kresbám uhl'om zo 70. rokov zase dominujú znaky a symboly pochádzajúce z registra ľudovej ikonografie. Osobitnú pozornosť si zaslúžia aj krajinárske maľby zo 70. rokov, ktoré zachytávajú atmosféru liptovských horských scenérií, pasienkov a lesov,“ pozýva na retrospektívnu výstavu, ktorá je prehľadom tvorby Jozefa Vongreja, J. Kováčová.

Výstava je aj pripomienkou vzniku a vývoja Bielefantázie prostredníctvom archívnych dokumentov z pozostalosti J. Vongreja a dokumentácie Turčianskej galérie.

Viera Legerská

Martinčania, pamätáte sa? Maľovanie na ulici je nápadom Jozefa Vongreja.
Foto: archív výstavy

Doma. Jozef Vongrej, olej na plátne, 1962.
Foto: Viera Legerská

Martin toto ešte nezažil: Sedemdesiat hudobníkov na jednom pódiu

Pod záštitou dočasne povereného ministra obrany Jaroslava Naďa a martinského primátora Jána Danka pripravuje Kultúrna scéna Martin na leto jedinečný koncert známych skladieb z oper, operiet a muzikálov. Čarovná klasika spojí na jednom pódiu vyše sedemdesiat skvelých hudobníkov a interpretov vo výnimočnom koncertnom podujatí.

Martinčania si budú môcť vychutnať úžasné podujatie, aké sa už možno nezopakuje, a ktorého atmosféru bude ťažké prekonať.

O čo ide: O koncert ako poctu k 30. výročiu vzniku Slovenskej republiky. O zdôraznenie významu Martina v dejinách našej štátnosti, o pripomenutie si Memoranda národa slovenského, ktoré bolo prvým dokumentom slovenských štátoprávnych, politických a kultúrnych požiadaviek, prijatým na zhromaždení 6. a 7. júna 1861 v Martine.

Aký je jeho termín: Koncert s názvom Čarovná klasika bude 29. júla 2023 v Amfiku Martin – najstaršom slovenskom amfiteátri. Pripravuje ho Kultúrna scéna Martin.

Kto vystúpi: Vôbec po prvý raz na Slovensku sa v Martine spoja dve výnimočné telesá – Komorný orchester pod vedením Milana Bernáta, diriguje dirigent Štátnej opery v Banskej Bystrici Ján Prochádzka, a Vojenská hudba Banská Bystrica. Vyše sedemdesiat hudobníkov zahrá svetoznáme valčíky, najznámejšie klasické melódie, a to v harmonickom spojení s tanečníkmi – sólistami Štátnej opery v Banskej Bystrici.

Ilustračné foto: Pixabay

Zaznejú najznámejšie árie a duetá z oper, operiet a muzikálov.

Účinkujú: Martin Babjak, Jaroslav Dvorský, ale aj sólisti Štátnej opery v Banskej Bystrici Šimon Svitok a Katarína Procházková. Netradičné, ale bravúrne prepojenie klasickej a populárnej hudby obstará spevácke zoskupenie Lamour z Banskej Bystrice. Koncert bude moderovať Štefan Skrúcaný.

Prečo treba prísť: Magika letného koncertu pod hviezdami vás očarí, vychutnať si budete môcť skvelý program, majstrovstvo i nádherné róby účinkujúcich.

Čo treba urobiť: Zapísať si do svojho kultúrneho diára dátum a miesto koncertu. Neolutujete, o tomto podujatí sa bude ešte dlho rozprávať. Nenechajte si ujsť jeho jedinečnosť i atmosféru.

Kultúrna scéna Martin

KOMENTÁRANINY MILANA LECHANA

Šiby-ryby v praxi

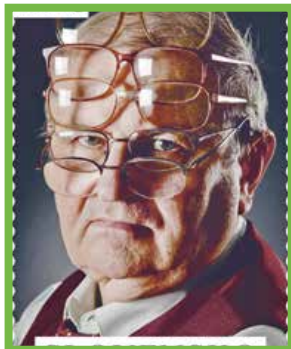
Prečo sa niektoré ženy tešili na Veľkonočný pondelok? Lebo im šibe.

Odpočuté na pešej zóne

V apríli netreba plakať nad rozliatym mliekom, ale nad rozliatym pivom. Čierne pivo je podstatne lepšie ako svetlá budúcnosť.

Viete? Neviete?

Čím by sa mala svokra polievať na Veľkonočný pondelok?
Vodným delom.

Keď nie, nie.

Gastrookienko
Rozhodol som sa, že upečiem pre rodinu zákusky. Prvá veta v recepte znela: Rum podľa chuti. A tak sme zákusky vypili priamo z fľaše.

Inzertný kútik

Nepredám, nekúpim, nevymením, neprenajmem, nepožičiam a ani neuvádzam svoju adresu.

Zážitok z Ladovne

– Ocino, Zuzka papá Martinské noviny!
– Len ju nechaj, Ferko, už som ich prečítal.

KULTÚRNE MENU

■ **Kino Moskva:** Super Mario Bros. vo filme (13. a 14., 16. a 17. 4.), Krásna katastrofa (13. a 14., 16. a 17. 4.), Renfield (13. a 14., 16. a 17. 4.), Martinský OTAKU: Suzume (15. 4.), Myška a medveď na cestách (20. a 21. 4.), Mafia Mamma (20. a 21. 4.), Evil Dead: Vzostup zla (20. a 21. 4., 23. a 24. 4.), Ako som sa naučila lietať (23. a 24. 4.), Supercela (23. 4.), Filmový klub KM: Poznámky z Eremocénu (24. 4.), Mia a ja vo filme (27., 29., 30. 4. a 1. 5.), Sisu (27., 30. 4. a 1. 5.), Creme de la creme 2023: Blízko – 27. 4., Navždy mladí – 29. 4., Pacifiction – 30. 4., Martinský OTAKU: To Naj z anime sezony Jar 2023 (29. 4.).

■ **Slovenské komorné divadlo:** 1984 (13. 4.), Spaľovač mŕtvol (14. 4.), D1 (Pracovný názov) – 18. 4., Hráči (19. 4.), Fóbie (20. 4.), Zem pamätá (21. 4.), Sen noci svätéhojanskej (22. 4.), Hekuba (25. 4.), Hráči (26. 4.) Iokasté (26. 4.), Spravodliví (27. 4.) Zem pamätá (28. 4.), Traja veteráni (29. 4.).

■ **O pyšnej Dorotke.** Bábkové divadlo Lienka má pre deti nachystané divadelné predstavenie 16. apríla o 16. h v Deep Dance Center na Ladovni.

■ **Kašubovci.** Prídte stráviť príjemný podvečer s večne zelenými šlágrami populárnej hudby. Kino Moskva, 26. apríla o 17. h.

■ **Koncert elektronickej hudby.** Bulp, pod týmto názvom je schovaný producent elektronickej hudby Samo Štefanec. Jeho vystúpenie ponúka BarMuseum 21. apríla o 21. h.

■ **Honza Nedvěd ml. a Pribuzní** vystúpia s nedvedovskými hitmi a Spiritual kvartetom v kine Moskva, 22. apríla o 19. h.

■ **Turčianske javisko 2023.** Pod organizátorskou taktovkou TKS sa v priestoroch SKD 22. až 24. apríla uskutoční krajská súťažná prehliadka neprofesionálneho divadla dospelých a divadla mladých.

■ **Domov v galérii Vitrínka.** Od 20. apríla bude v martinskom podchode v galérii Vitrínka inštalovaná výstava fotografií na tému Domov. Jej organizátorom je Turčianske kultúrne stredisko Martin.

■ **Premeny múzy alebo Ženy nového veku II.** Výstavný projekt venovaný osobnostiam, ako sú Maša Haľamová, Zora Jesenská, Sláva Manicová, Bela Dunajská, Henny Fiebigová a Margita Figuli. Literárne múzeum SNK, do 14. mája.

■ **AMFO 2023.** Na pešej zóne pod týmto názvom nájdete výstavu ocenených fotografií z regionálneho kola postupovej súťaže amatérskej fototvorby. Potrvá do 25. júna.

(VL)

Najúspešnejší športovci mesta Martin za rok 2022.
Foto: archív mesta Martin

Martin spoznal svojich najlepších športovcov za rok 2022

Ocenenia si od predstaviteľov mesta Martin prevzali skúsení slovenskí reprezentanti a aj mladé talentované nádeje nášho športu.

Málokedy sa stane, aby sa najúspešnejší martinští športovci uplynulého roka na jednom mieste stretli spolu so svojimi rodinami či blízkymi priateľmi. Takúto jedinečnú príležitosť mávajú prakticky len raz do roka na pôde martinskej radnice pri príležitosti slávnostného udeľovania ocenení najlepším športovcom a športovým kolektívom v meste Martin. Bolo to tak aj v predposledný marcový piatok.

Niet sa čo čudovať, že takúto možnosť športové osobnosti nášho mesta často využijú predovšetkým na poďakovanie sa trénerom za úspešné vedenie a cenné rady, spoluhráčom za dobrú partiu, sparring partnerom za spoločné úsilie v tréningu, funkcionárom za vytvorenie podmienok na tréningovanie a súťaženie, rodičom a kamarátom za obrovskú podporu a povzbudzovanie. Mnohým sa pri týchto slovách trochu chvel hlas, ale o to viac ich slová vďaka zneli úprimnejšie a ľudskejšie. A ďakovalo sa aj z druhej strany. Nielen za majstrovské tituly, medaily, rekordy či skvelé výkony, ale aj za dôstojnú reprezentáciu mesta. „Širíte jeho dobré meno na Slovensku, v Európe i vo svete. Som nesmierne hrdý, že Martin ostáva rodiskom kvalitných a talentovaných športovcov,“ vyhlásil Ján Danko, primátor Martina.

Štvrtý zárez Gajanovej

Za najlepšiu športovkyňu mesta Martin za rok 2022 bola vyhlásená atlétka Gabriela Gajano-

vá. Mimochodom, toto vzácne ocenenie získala napriek svojmu mladému veku už po štvrtý raz. Pripomeňme si jej zlomové momenty z minulej sezony. V rámci Diamantovej ligy v Lausanne zabehla vo svojej hlavnej disciplíne v behu na 800 m čas 2:00,82, čo je jej druhý najlepší výkon v kariére, pričom za svojím osobným maximom zaostala o 24 stotín.

Osobný rekord si 23-ročná pretekárka AK ZŤS Martin zlepšila v behu na 600 m. V júli v Göteborgu dosiahla výkon 1:27,40 min, ktorým sa zaradila na druhé miesto slovenských historických tabuliek. Pred ňou je už len Martinčanka Lucia Hrivnák-Klocová (1:26,96), ktorá ako predsedníčka športovej komisie o oceneniach spolurozhodovala.

Druhé miesto v prestížnej martinskej anke te získal Tomáš Jurčík, dvojnásobný bronzový medailista z juniorských majstrovstiev sveta v rádio-orientačnom behu. Na tretie miesto organizátori ankety zaradili tanečný pár Valentína Nemravová a Oliver Kuniak, ktorý sa v celkovom rebríčku World DanceSport Federation v roku 2022 prepracoval medzi TOP 10 najlepších párov sveta v kategórii mládež v štandardných tancoch.

Do najlepšej desiatky bez určeného poradia sa dostali jachtárka Lívia Holešová, kulturista Jakub Jankovič, športový strelec Pavol Kopp, džudista Róbert Maruna, chodec Martin Men-

cel, rádio-orientačný bežec Martin Nosál a futbalista Matej Ondruš.

Prvenstvo hádzanárov

Zo športových kolektívov boli ocenení hádzanári MHÁK Martin, ktorý si vlani vybojovali postup do extraligy, ďalej HK Martin za finálovú účasť v play-off Slovenskej hokejovej ligy a družstvo starších žiakov AK ZŤS Martin, ktoré sa z majstrovstiev Slovenska v cezpoľnom behu vrátilo so striebornými medailami.

Za talent roka 2022 bol vyhlásený tanečník Matúš Tropp, ktorý sa významnou mierou pričinil o výrazné úspechy TK DEEP Martin na svetovom i európskom šampionáte. Stal sa majstrom sveta i Európy v disco tancoch.

Na slávnostnej ceremónii býva tradične udeľované aj čestné uznanie za celoživotný prínos pre šport. Do pomyselné siene slávy martinškého športu vstúpila Elena Šmidtová, dlhoročná organizátorka mnohých športových súťaží i podujatí. Je napríklad aj členkou organizačného štábu Turčianskych hier mládeže, od roku 2014 predsedá aj Olympijskému klubu Turiec.

Rovnako bol mestom Martin ocenený aj hokejista Ján Bujňák, ktorý sa po skončení hráčskej kariéry od roku 1987 venuje hokejovým nádejám v prípravke MHA Martin. Martinskej športovej verejnosti je známy aj ako bežec maratónov či polmaratónov.

Ďakovné listy od mesta boli udelené hokejistovi Richardovi Pánikovi, ktorý značnú časť svojej hráčskej kariéry odohral v NHL, a družstvu mladších žiakov MŠK Fomat Martin za víťazstvo v celoslovenskom finále školského pohára v malom futbale.

Roman Kopka

Majsterky Slovenska v sezóne 2022/2023.
Foto: archív MHK Martin

Hokejistky to dokázali, titul majsteriek Slovenska je v správnych rukách

Martinčanky vo finále zdolali aj silný Poprad a po štrnástich rokoch sa tešia z extraligového triumfu.

Sen sa stal skutočnosťou, hokejistky MHK Martin po dlhých štrnástich rokoch získali jedenásty majstrovský titul. Po nadstavbovej časti zverenkyne Tomáša Segiňa nevstupovali do play-off v úlohe favoritiek, no najprv zdolali 2:1 na zápasy Prešov a potom si v mimoriadnej dramatickej sérii poradili aj s Popradom.

Naše dievčatá síce vo finálovej jazde prehrávali na zápasy 2:1, no po výhre 5:2 odvrátili vo štvrtom stretnutí mečbal súperiek a vynútili si rozhodujúci

piaty duel. A bolo to ozajstné vyvrcholenie sezóny. Popradské líšky po prvej tretine vyhrávali 1:0, no Martinčanky v druhej časti otočili po góloch Mikeskovej a Gauríkovej skóre vo svoj prospech. Domáce ešte v tretej časti zdvihli hlavy a po vyrovnávajúcom zásahu poslali duel do predĺženia.

Bonusový súboj o všetko nemal dlhé trvanie, Popradčanky zle striedali a naše baby následnú presilovku využili, keď sa po nebojácnom prieniku presným zakončením presadila Romana Haľušková.

Radost' hokejistiek z Turca nemala konca kraja, po dlhom čakaní sa titul majsteriek Slovenska vrátil do Martina. Prezident MHK Martin Vladimír Polakovič ho označil za najťažšie vybojovaný. Klub po zlatej ére bojoval s množstvom rôznych problémov, no usilovnou prácou sa opäť dostal na výslnie slovenského hokeja. Bolo to ťažké, o to viac ale zlato chutí. Gratulujeme. (KP)

Humenné nás do finále nepustilo

Martinčania sa napriek vyšším ambíciám musia uspokojiť s 3. miestom.

Tohtoročné účinkovanie martinských hokejistov v play-off I. Slovenskej hokejovej ligy sa zastavilo na zápase číslo trinásť. Naši síce v siedmich zápasoch zdolali trnavskú štvrtfinálovú prekážku, no potom nestačili na Humenné, s ktorým prehrali semifinálovú bitku v pomere 2:4 na zápasy. Misky váh na stranu východniarov naklonil piaty duel, ktorý vyhrali 5:0, a následne v Martine využili postupový mečbol po výhre 4:1.

Zverenci trénera Rudolfa Jendeka sa tak musia uspokojiť s bronzovými medailami, čo vzhľadom na priebeh sezóny, keď až príliš často striedali lepšie obdobia s horšími a často sa borili so zraneniami, nie je až taký zlý výsledok. Avšak, chceli sme viac, cieľom bol návrat do extraligy, no ten sa minimálne na rok odkladá. „Rozhodla naša efektívnosť, v piatom a šiestom zápase sme strelili len jeden gól. V prvých štyroch dueloch sme boli herne lepší, ale stav na zápasy bol po nich 2:2. S tretím miestom nie som spokojný, do Martina som prišiel s inými plánmi. Už to nezmeníme, treba ďalej tvrdo pracovať,“ povedal po poslednom zápase sezóny tréner Rudolf Jendek. (KP)

Prvomájová súťaž

SILÁKOV a SILÁČOK

memoriál Petra Hayeka - 5. ročník

1. mája 2023

10⁰⁰ hod.

Súťažné disciplíny

MUŽI:

- tlak s činkou 75% aj na max.
- zhyby na hrazde podhmat
- izolovaný bicepsový zdvih
- veslovanie na 750m
- silový trojboj

ŽENY:

- tlak s činkou 45%
- veslovanie na 500m

SÚŤAŽ O NAJ... SVALNÁČA

Program

9.30 - 10.00 hod.

PREZENTÁCIA SÚŤAŽIACICH

10.00 hod.

STAVANIE MÁJA + LUDOVÁ HUDBA

10.30 - 13.00 hod.

SÚŤAŽE

13.30 - 14.00 hod.

VÝSLEDKY + TOMBOLA

FITNES CENTRUM
VONS gym

Práci česť a fitnessu tiež !!!

Kultúrna scéna MARTIN

MARTIN

12€
VSTUPNÉ

Kašubovci

26.4.2023 o 17:00 v kine Moskva

PREDPREDAJ LÍSTKOV

V KULTÚRNEJ SCÉNE MARTIN:

Pondelok - Piatok: od 10:00 do 16:00

PREDPREDAJ LÍSTKOV V KINE MOSKVA:

Pondelok: od 15:30 do 20:00

Štvrtok - Nedeľa: od 15:30 do 20:00

PREDPREDAJ LÍSTKOV V TIK MARTIN:

Pondelok - Piatok: od 09:00 do 17:00

R23-04-01

Kultúrna scéna MARTIN

MARTIN

VÁS POZÝVA

GLADIATOR

PATEJDL

20:00

7.7.2023
AMFIKO
MARTIN

21:30

KONCERT S
KAPELOU

PREDPREDAJ: KULTURA-MARTIN.SK

AMFIKO.SK

ticketportal
VSTUPENKA NA ODPRAHU

R23-04-02